

Vlaams
Parlement

stuk **2324** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 18 december 2013 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

houdende wijziging van diverse bepalingen
over de regionale televisieomroeporganisaties
van het decreet van 27 maart 2009
betreffende radio-omroep en televisie

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 19 juli 2013	21
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media	29
Voorontwerp van decreet d.d. 6 september 2013	35
Advies van de Raad van State	43
Ontwerp van decreet	59

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemeen

In het Vlaamse medialandschap nemen de regionale televisieomroeporganisaties een belangrijke plaats in. Naast de private televisieomroeporganisaties en de openbare omroep creëerde de Vlaamse decreetgever reeds via het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de niet-openbare televisieverenigingen een speciaal statuut voor de regionale omroepen. Daar werd reeds de mogelijkheid voorzien om tot erkenning over te gaan van 'niet-openbare televisieverenigingen die zich met een programma richten tot een specifieke doelgroep binnen de gehele Vlaamse Gemeenschap, een regionale of een lokale gemeenschap'. Via het decreet van 23 oktober 1991 kregen de regionale omroepen een uitgewerkt speciaal statuut, waarin onder meer de erkenningsvoorwaarden en de doelstellingen van een regionale omroep werden opgenomen. Ze kregen de decretale opdracht om regionale informatie te brengen voor een bepaald verzorgingsgebied, dat geografisch afgebakend werd op basis van elf (administratieve) arrondissementen. Het belang dat de overheid hecht aan deze regionale omroepen blijkt ook uit het feit dat zij sinds 2006 financiële ondersteuning krijgen van de Vlaamse overheid voor onder meer het vervullen van hun opdracht en voor de ondertiteling van hun journaals.

De laatste jaren komt de positie van de regionale televisieomroepen steeds meer onder druk te staan.

Uit de studie 'Onderzoek naar de financiering van de Vlaamse regionale televisieomroepen en de doelmatigheid van de steunmaatregel mediabeleid' van Podium Perception Management (december 2010, met aanvullingen in mei 2011) bleek dat de belangstelling voor regionaal nieuws groot blijft en dat de regionale omroepen belangrijke spelers zijn inzake regionale berichtgeving. De sector bleek financieel gezond in de onderzochte periode 2004-2010 maar vanaf 2009 begonnen de inkomsten te dalen. In 2010 daalden de inkomsten zelfs significant. De financieel-economische crisis liet zijn sporen na. Er werd vooral een opmerkelijke daling vastgesteld in de inkomsten uit de nationale reclamewerving. Tegelijkertijd is het grootste deel van de inkomsten die de regionale televisieomroeporganisaties de jaren voordien verkregen van de dienstenverdelers in ruil voor de ontwikkeling van digitale toepassingen, weggevallen. De studie toonde bovendien aan dat het bereik van de regionale televisieomroeporganisaties een dalende trend vertoonde in alle socio-demografische categorieën. Daar waar regionale televisieomroeporganisaties in 2007-2008 dagelijks nog gemiddeld 23,8% van de Vlamingen bereikten, was dat in 2009-2010 nog 18,6%. Deze daling blijkt zich inmiddels door te zetten: in 2012 lieten de regionale televisieomroeporganisaties een gemiddeld dagbereik van 16,2% optekenen. De studie haalt ter verklaring hiervan enkele externe factoren aan, zoals de fragmentatie van het televisieaanbod en de steeds groter wordende impact van andere media dan televisie. Maar de studie wijst ook op interne oorzaken en stelt dat er bijvoorbeeld duidelijke aanwijzingen zijn dat "de relevantie van het nieuws zoals het gebracht wordt door regionale omroepen tanende is". De gemiddelde waardering voor de informatie- en actualiteitsprogramma's van de regionale omroepen vertoont een grote variatie en dit gemiddelde 'verbergt' een vrij grote groep kijkers die deze programma's matig tot zeer slecht waardeert. De daling van het bereik hangt effectief samen met een daling in de waardering, inclusief van de nieuwsprogramma's. Daar waar de gemiddelde waardering voor nieuwsprogramma's in 2010 nog 7,54 was, was dit bij een opvolgingsonderzoek van PPM (Portable People Meter) in 2012 nog 7,16. Uit de cijfers blijkt ook duidelijk een sterke veroudering van de kijkers van de regionale televisieomroeporganisaties. Het is dan ook duidelijk dat de leefbaarheid van de regionale televisieomroeporganisaties in gevaar dreigt te komen.

De concurrentie neemt bovendien steeds toe: naast concurrentie van media die zich (ook) expliciet richten op regionale berichtgeving, komen volgens het PPM-onderzoek ook bij ‘landelijke’ televisieomroeporganisaties belangrijke regionale nieuwsitems uitgebreid aan bod en zijn proximateit en regionaliteit ook daar een belangrijk element geworden van de programmering.

De PPM-studie uit 2010 deed een reeks aanbevelingen aan de regionale televisieomroeporganisaties die tot doel hebben het herwinnen van een sterke positie in het medialandschap: de regionale televisieomroeporganisaties moeten zichzelf heruitvinden, de randprogrammatie is aan vernieuwing toe, de content moet ook via alternatieve distributiekkanalen verspreid worden, er is nood aan een actiever en professioneler marketing- en communicatiebeleid enzovoort.

De uitvoering van deze aanbevelingen vergt echter investeringen, waarvoor een zekere draagkracht nodig is.

Om hieraan te verhelpen heeft het beleid reeds een eerste daad gesteld: in 2012 werd met elk van de regionale televisieomroeporganisaties een vijfjarige samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Vlaamse Regering waarin voor die periode een structurele jaarlijkse subsidiëring wordt verankerd.

Via voorliggend ontwerp van decreet wordt een kader gecreëerd dat regionale televisieomroeporganisaties moet toelaten om betrouwbare, relevante, boeiende en aantrekkelijke programma's te verzorgen, op maat van de regionale gemeenschap. Nieuws en regionale informatie staan hierbij voorop. Het nieuwe kader wil economisch leefbare en bij het kijkerspubliek succesvolle regionale televisie stimuleren en aanzetten tot hoog gewaardeerde programma's die veel kijkers bereiken. Er wordt een kader gecreëerd dat de regionale televisieomroeporganisaties optimale kansen biedt om de bestaande uitdagingen het hoofd te bieden. Dit kader houdt rekening met de eigenheid van elke regionale televisieomroeporganisatie, het biedt kansen voor een mogelijke schaalvergroting op het gebied van commerciële exploitatie én voor de gepaste schaalgrootte van de verzorgingsgebieden.

De voorgestelde decretale regeling omvat volgende elementen:

- het principe van de vijfjarige samenwerkingsovereenkomsten met alle regionale televisieomroeporganisaties en de Vlaamse Regering wordt decretaal verankerd. In deze samenwerkingsovereenkomsten worden de criteria en modaliteiten bepaald waaraan regionale televisieomroeporganisaties moeten voldoen om subsidies te krijgen;
- regionale televisieomroeporganisaties die aan een aantal voorwaarden voldoen, worden door de dienstenverdelers vergoed op basis van de bereikmeting van hun omroepprogramma. Hoe hoger het bereik, hoe hoger de vergoeding zal zijn. Deze decretale verankering van een bereikvergoeding specifiek voor regionale televisieomroeporganisaties is te verantwoorden door het publieke belang van de regionale televisieomroeporganisaties, zoals blijkt uit de decretale opdracht die aan hen werd toegekend, en vooral door de specifieke manier van uitzenden van deze omroeporganisaties, namelijk in een lussysteem, waardoor de relevante manier van kijkcijfers meten via bereik is en nooit adequaat kan worden uitgedrukt in bijvoorbeeld marktaandeel zoals dit het geval is bij de landelijke private televisieomroeporganisaties.

De belangrijkste voorwaarden waaraan voldaan moet worden, hebben betrekking op het sluiten van een exploitatieovereenkomst (enkel verplicht bij sterk dalend bereik) en het naleven van enkele dwingende bepalingen inzake de samenstelling van de algemene vergadering en de raad van bestuur.

- a) Regionale televisieomroeporganisaties sluiten een exploitatieovereenkomst met een exploitatiemaatschappij (enkel verplicht bij sterk dalend bereik). De bepalingen die verplicht in deze overeenkomst moeten worden opgenomen, zullen worden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering. Een exploitatiemaatschappij is een vennootschap die de commerciële exploitatie verzorgt van het omroepprogramma van één of meerdere regionale televisieomroeporganisaties.

Deze exploitatieovereenkomsten moeten:

- transparantie garanderen over de geldstromen tussen de regionale televisieomroeporganisatie en de exploitatiemaatschappij;
- verdere professionalisering in de hand werken;
- mogelijkheden creëren voor schaalvergroting.

- b) Maximaal twee derde van de leden van de algemene vergadering en de raad van bestuur van de regionale televisieomroeporganisaties zijn personen van hetzelfde geslacht en minimaal één van de leden van deze verenigingsorganen heeft een etnisch-cultureel diverse achtergrond.

2. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Met de invoeging van een nieuw tweede lid wordt de opdracht van de regionale televisieomroeporganisatie verduidelijkt, uitgebreid en aangepast aan de actualiteit. Deze opdracht sluit bovendien aan bij de bepalingen van de samenwerkingsovereenkomsten zoals die omschreven zijn in artikel 3 van dit wijzigingsdecreet:

- de doelstelling van dit nieuwe lid ligt in het verlengde van de aandacht die besteed wordt aan ‘bereik’ in de samenwerkingsovereenkomsten met de Vlaamse Regering die in 2012 werden gesloten. Dit blijkt uit de generieke verbintenissen vanwege de regionale televisieomroeporganisaties zoals die opgenomen zijn in deze samenwerkingsovereenkomsten;
- het eerste punt van dit nieuwe lid stelt dat het een taak is van regionale televisieomroeporganisaties om zoveel mogelijk kijkers te bereiken. Deze doelstelling hangt samen met het principe in het ontworpen artikel 166/1 van dit decreet dat regionale televisieomroeporganisaties die aan bepaalde voorwaarden voldoen, vergoed zullen worden op basis van hun bereik. Het tweede punt reflecteert het belang een band te creëren tussen de kijker en de betreffende regionale televisieomroeporganisatie. Dit kan door bijvoorbeeld in te zetten op nieuwe sociale media zoals Twitter en Facebook. De band tussen de regionale televisieomroeporganisatie in kwestie en de kijker zal zo mogelijk verhogen, waardoor de klantentevredenheid van de kijkers kan verbeteren;
- gelet op de diversiteit in de samenleving wordt in het derde punt van dit nieuwe lid een bepaling ingevoegd die stelt dat de regionale televisieomroeporganisatie als opdracht heeft om een diversiteitsbeleid te voeren op en achter het scherm. Dit engagement dient ruim geïnterpreteerd te worden en kan onder meer blijken uit het personeelsbeleid, en uit de redactie en presentatie van programma's, waarbij rekening wordt gehouden met de verhouding man/vrouw, de aanwezigheid van mensen van etnisch-cultureel diverse achtergrond, personen met een handicap enzovoort.

Artikel 3

Via deze wijziging wordt het principe decretaal vastgelegd dat de regionale televisieomroeporganisaties met de Vlaamse Regering vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomsten sluiten, die betrekking hebben op de uitvoering van de ondertitelingsopdracht en de decretale opdrachten, vermeld in artikel 151 en 165.

Met het invoegen van deze bepaling wordt een reeds jaren bestaand regime van toekenning van subsidies aan de regionale televisieomroeporganisaties decretaal verankerd. Met deze decretale verankering wordt het ook eenvoudiger om deze subsidies te laten goedkeuren door de diensten van de Europese Commissie, die toezien op toekenning en aanwending van subsidies en die hiervoor een wettelijke verankering vragen.

Artikel 4

Via dit artikel wordt een nieuw artikel 166/1 ingevoegd.

Het artikel voorziet de mogelijkheid voor de regionale televisieomroeporganisaties om een exploitatieovereenkomst te sluiten voor de commerciële exploitatie van hun omroepprogramma. Dit artikel voert ook het principe in van een bereikvergoeding.

In de eerste paragraaf wordt de mogelijkheid ingevoerd voor een regionale televisieomroeporganisatie om een exploitatieovereenkomst te sluiten met een exploitatiemaatschappij. Deze exploitatiemaatschappij is een aparte juridische rechtspersoon die de commerciële activiteiten uitvoert voor de regionale televisieomroeporganisatie. De tweede zin van het eerste lid verduidelijkt wat begrepen moet worden onder commerciële exploitatie. Hieronder valt bijvoorbeeld het werven van reclame, het opzetten van commerciële acties, het organiseren van evenementen rond de regionale televisieomroeporganisatie enzovoort.

Het tweede lid van deze eerste paragraaf verduidelijkt dat een exploitatiemaatschappij haar activiteiten niet hoeft te beperken tot één regionale televisieomroeporganisatie, maar dat zij voor meerdere regionale televisieomroeporganisaties de commerciële exploitatie van het regionale omroepprogramma kan opnemen. Op die manier kunnen schaalvoordelen gegenereerd worden. Om de onafhankelijkheid van een exploitatiemaatschappij ten opzichte van de regionale televisieomroeporganisatie te garanderen en om transparantie van geldstromen te verzekeren, wordt bovendien bepaald dat een exploitatiemaatschappij voor maximum 50% in handen kan zijn van een of meerdere regionale televisieomroeporganisatie. Deze voorwaarde kan worden geïnterpreteerd als een beperking of een belemmering van de vrijheid van vestiging. Krachtens de rechtspraak van het Hof van Justitie moet deze maatregel daarom aan vier voorwaarden voldoen:

1. zonder discriminatie worden toegepast: in casu is dit het geval, de beperking van het aandeelhouderschap tot maximaal 50% in een exploitatiemaatschappij geldt voor alle regionale televisieomroeporganisaties;
2. te verantwoorden zijn wegens dwingende redenen van algemeen belang: het is van essentieel belang dat elke Vlaming toegang heeft tot regionale televisie van hoge kwaliteit. Om die reden moet de leefbaarheid van elke regionale televisieomroeporganisatie verzekerd worden. Vandaag stellen we echter vast dat minstens kleine regionale televisieomroeporganisaties die niet kunnen terugvallen op de samenwerking met een partner met specifieke commerciële expertise moeilijk leefbaar zijn.

Het aangaan van een exploitatieovereenkomst met een externe exploitatiepartner heeft het voordeel dat de regionale omroeporganisatie zich kan toeleggen op haar decretale taak en opdrachten. Gelet op de aard van de rechtspersoon van de regionale omroep-

organisaties – verenigingen zonder winstoogmerk, en dus non-profitorganisaties – is het niet hun (kern)competentie om commerciële of handelsactiviteiten te ontwikkelen en te implementeren. Het vermengen van commerciële activiteiten en doelstellingen binnen een vzw met (per definitie) een ‘non profit’ (in casu: een maatschappelijke) doelstelling kan daarbij aanleiding geven tot belangenconflicten.

Daar de regionale omroepen actief zijn in de private audiovisuele mediamarkt is het echter aangewezen voor hun economisch overleven dat hun exploitatie gebeurt vanuit een professionele, commerciële organisatie. Commerciële exploitatie gebeurt vanuit een dynamiek die fundamenteel verschillend is van deze van een non-profitorganisatie die een maatschappelijke en culturele doelstelling dient na te streven. Aangezien de bereikvergoeding (net als de subsidie op basis van de samenwerkingsovereenkomsten) decretaal wordt toegekend aan de regionale omroeporganisatie met haar decretale taak en opdrachten, is het belangrijk dat er een gescheiden en transparant zicht is op de (commerciële en niet-commerciële) geld- en inkomstenstromen en de aanwending ervan. Dit kan bereikt worden door te werken met exploitatieovereenkomsten tussen de regionale omroeporganisaties en de externe exploitatiepartners (cf. infra).

In het geval van sterk dalend bereik is het recht op de bereikvergoeding gekoppeld aan het sluiten van een overeenkomst met een exploitatiemaatschappij (cf. infra);

3. geschikt zijn om het nagestreefde doel te waarborgen: de nadrukkelijke mogelijkheid tot het toewijzen van commerciële en redactionele activiteiten aan aparte rechtspersonen leidt tot meer transparantie met betrekking tot de geldstromen tussen beide. Een maximumaandeel van 50% voor de regionale televisieomroeporganisatie wordt opgelegd om dezelfde reden: bij een volledige controle van de regionale televisieomroeporganisatie over de exploitatiemaatschappij zou deze transparantie grotendeels verloren kunnen gaan. Om optimale transparantie te realiseren mag de controle op de regionale omroeporganisatie en op de exploitatiemaatschappij niet bij identiek of grotendeels op dezelfde manier samengestelde organen liggen.

Bovendien is het niet zeker dat in deze situatie de met dit decreet beoogde mogelijke schaalvoordelen op het gebied van de exploitatie optimaal gerealiseerd zouden kunnen worden.

Door de inbreng van specifieke commerciële knowhow en expertise, en door de nadrukkelijke mogelijkheid tot schaalvoordelen op het gebied van commerciële exploitatie beoogt deze bepaling de leefbaarheid van regionale televisieomroeporganisaties te verhogen. De samenwerking met een exploitatiemaatschappij die de exploitatie kan verzorgen voor meerdere regionale televisieomroeporganisaties biedt immers meer mogelijkheden op synergieën, verhoogde efficiëntie, toenemende effectiviteit en een hogere rentabiliteit;

4. niet verder gaan dan nodig voor het bereiken van dat doel: het aandeelhouderschap van de regionale televisieomroeporganisatie in de exploitatiemaatschappij kan nog altijd substantieel zijn, namelijk 50%; dit laat toe dat de regionale televisieomroeporganisatie een daadwerkelijke impact heeft op de commerciële exploitatie van het eigen omroepprogramma.

Het derde lid van deze eerste paragraaf mandateert de Vlaamse Regering om nadere voorwaarden op te leggen aan de exploitatiemaatschappij en om minimumvereisten vast te stellen die in de exploitatieovereenkomst moeten worden opgenomen.

De omstandige tweede paragraaf van het artikel poneert het fundamentele principe dat regionale televisieomroeporganisaties zullen vergoed worden op basis van hun bereik binnen hun zendgebied.

De programma's die door de regionale televisieomroeporganisaties geproduceerd worden voor de specifieke zendgebieden, zullen gemeten worden in functie van hun dagelijks bereik. De bedoeling hiervan is om de regionale televisieomroeporganisaties te stimuleren om zoveel mogelijk mensen te bereiken met hun specifieke (informatie)programma's. In het decreet wordt aldus opgenomen dat een dienstenverdelers die geld int voor derden (in dit geval voor de omroeporganisaties) en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeeft, bij de verdeling van dat geld rekening moet houden met het bereik van die regionale televisieomroeporganisaties. Het is een algemeen erkend principe dat televisieomroeporganisaties vergoed worden voor de doorgifte van hun signaal door de dienstenverdelers die hun programma finaal doorgeven aan het publiek. Regionale televisieomroeporganisaties moeten dan ook vergoed worden door alle dienstenverdelers die hun omroepprogramma doorgeven aan het publiek en die gelden innen voor derden, ongeacht het feit of hiervoor een aparte rubriek wordt opgenomen in de facturatie aan de abonnee.

Leden 2 tot 4 van deze paragraaf werken uit hoe de bereikmeting berekend wordt en wat het totaal gemiddeld dagbereik inhoudt. Onder dagbereik wordt verstaan het aantal abonnees dat per dag gedurende minimaal één minuut consecutief gekeken heeft naar het omroepprogramma van een regionale omroeporganisatie via het lineair aanbod van een dienstenverdelers. Verder stellen deze bepalingen dat het de dienstenverdelers zijn die de bereikcijfers bezorgen aan de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM): de dienstenverdelers kunnen immers op basis van de informatie die gegenereerd wordt door hun settopboxen het bereik meten van de regionale televisieomroeporganisatie bij hun (interactieve) digitale abonnees. Op basis van die bereikcijfers zal de VRM het totaal gemiddeld dagbereik berekenen, dat fungeert als basis voor de berekening van de bereikvergoeding die door de dienstenverdelers aan de regionale televisieomroeporganisaties moet worden betaald. De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten in dit verband.

Het vijfde lid stelt dat de afzonderlijke concrete vergoedingen door de dienstenverdelers betaald worden aan de regionale televisieomroeporganisaties.

Het zesde lid mandateert de Vlaamse Regering om de voorwaarden en modaliteiten te bepalen voor de terbeschikkingstelling door de dienstenverdelers van de bereikcijfers aan de Vlaamse Regulator voor de Media, voor de berekening van het gemiddeld procentueel dagbereik van de regionale televisieomroeporganisaties door de Vlaamse Regulator voor de Media, voor de berekening van de afzonderlijke bereikvergoedingen door de Vlaamse Regulator voor de Media, en voor de betaling van de bereikvergoedingen aan de afzonderlijke regionale televisieomroeporganisaties door de dienstenverdelers.

Het zevende lid bepaalt het principe van jaarlijkse prijsindexatie van de bedragen.

Het achtste lid ten slotte bepaalt wanneer de eerste vergoeding verschuldigd is en wanneer de concrete bedragen moeten worden betaald door de dienstenverdelers aan de regionale televisieomroeporganisaties die aan alle voorwaarden voldoen. Met de term 'volledig kwartaal' wordt bedoeld de kwartalen bestaande uit de maanden januari tot en met maart, april tot en met juni, juli tot en met september en oktober tot en met december.

Het negende lid en het tiende lid van deze paragraaf zijn ingegeven door de overweging dat de regionale omroeporganisaties de nodige inspanningen moeten leveren om er voor te zorgen dat hun bereik daadwerkelijk op peil blijft en in de toekomst zeker niet drastisch daalt. Wanneer dit toch het geval zou zijn, dienen de regionale televisieomroeporganisaties

om aan deze terugval een halt toe te roepen, een overeenkomst met een exploitatiemaatschappij te sluiten om het recht te behouden op de bereikvergoeding.

Samenwerking met een exploitatiemaatschappij zou de efficiëntie en effectiviteit van de regionale televisieomroeporganisaties moeten verhogen. Om die reden is het verantwoord om televisieomroeporganisaties die in zo een samenwerkingsverband stappen een extra financiële stimulans te geven. Het zou echter niet te verantwoorden zijn om dienstenverdelers te verplichten een bereikvergoeding te betalen aan regionale televisieomroeporganisaties waarvan het bereik ernstig daalt, maar die desondanks weigeren te streven naar een maximaal efficiënte werking.

De derde paragraaf bepaalt dat, in afwijking van punt vier van artikel 169, de Vlaamse Regering in uitzonderlijke gevallen één vzw toestemming kan geven om meerdere omroepprogramma's te verzorgen.

De vierde paragraaf houdt een aantal verplichtingen in die opgelegd worden aan de verenigingsorganen van de regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben afgesloten.

- Opdat de samenstelling van de algemene vergadering en de raad van bestuur een optimale weerspiegeling zou zijn van de bevolking van het verzorgingsgebied, wordt vereist dat de leden van de algemene vergadering en van de raad van bestuur wonen in het verzorgingsgebied van die regionale televisieomroeporganisatie. Deze voorwaarde kan worden geïnterpreteerd als een beperking of een belemmering van het vrij verkeer van personen. Krachtens de rechtspraak van het Hof van Justitie moet deze maatregel daarom aan vier voorwaarden voldoen:
 1. zonder discriminatie worden toegepast: in casu is dit het geval. De vereiste om te wonen in het verzorgingsgebied is zonder uitzondering van toepassing op elk lid van de algemene vergadering en raad van bestuur van elke regionale televisieomroeporganisatie;
 2. te verantwoorden zijn wegens dwingende redenen van algemeen belang: de vereiste van te wonen in het verzorgingsgebied is te verantwoorden vanuit de specifieke decretale opdracht van de regionale televisieomroeporganisaties. Zij hebben immers met toepassing van artikel 165 van het Mediadecreet als taak regionale informatie te brengen met de bedoeling binnen hun verzorgingsgebied de communicatie onder de bevolking en tussen de overheden en de bevolking te bevorderen en bij te dragen tot de algemene sociale en culturele ontwikkeling van de regio. Om de uitvoering van deze opdracht optimaal te kunnen opvolgen is het nodig dat de bestuursorganen van de regionale televisieomroeporganisatie regionaal verankerd zijn. Dit impliceert dat hun leden wonen binnen het verzorgingsgebied en er – als gevolg daarvan – een nauwe band mee hebben. Indien men buiten het zendgebied woont heeft men geen of slechts gedeeltelijk toegang tot het signaal van de regionale omroeporganisaties; op die manier is er moeilijk een werkelijke band op te bouwen met de omroep;
 3. geschikt zijn om het nagestreefde doel te waarborgen: ook aan deze voorwaarde is in dit geval voldaan. Doordat de leden van de bestuursorganen van de regionale televisieomroeporganisatie in het verzorgingsgebied wonen, kunnen ze verondersteld worden vertrouwd te zijn met de regio, en zijn zij in staat om dagelijks het programma van de betrokken regionale televisieomroeporganisatie te volgen;
 4. niet verder gaan dan nodig voor het bereiken van dat doel: de vereiste dat leden van de bestuursorganen moeten wonen binnen het verzorgingsgebied van de regionale televisieomroeporganisatie gaat niet verder dan nodig om de lokale verankering van de regionale televisieomroeporganisatie te verzekeren. Er wordt bijvoorbeeld geen termijn opgelegd gedurende dewelke de betrokkenen binnen het gebied moeten

wonen om te kunnen deel uitmaken van de bestuursorganen van de regionale televisieomroeporganisatie.

- Daarnaast wordt bovendien vereist dat maximaal twee derde van de leden van de algemene vergadering en van de raad van bestuur van hetzelfde geslacht zijn en dat minimaal één persoon een etnisch-cultureel diverse achtergrond heeft. Met personen met een etnisch-cultureel diverse achtergrond worden alle personen bedoeld die een nationaliteit hebben van een land buiten de 28 landen van de Europese Unie, of personen van wie minstens één ouder of twee grootouders een nationaliteit hebben van een land buiten de EU 28. Met deze bepaling wordt ingegrepen in de samenstelling van de organen van een privaatrechtelijke vereniging. Krachtens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof zijn ‘maatregelen van corrigerende ongelijkheid’ zoals deze slechts toelaatbaar onder volgende voorwaarden:
 1. wanneer er een kennelijke ongelijkheid blijkt: zonder corrigerende maatregelen zijn vrouwen en personen van etnisch-cultureel diverse afkomst doorgaans ondervertegenwoordigd in de bestuursorganen van de regionale televisieomroeporganisaties. Het is echter de bedoeling dat de samenstelling zoveel als mogelijk een afspiegeling zou zijn van de regionale gemeenschap tot wie ze zich richt;
 2. wanneer de betrokken wetgever het verdwijnen van deze ongelijkheden als een te bevorderen doelstelling heeft aangewezen: de corrigerende maatregel is precies ingeschreven om de hogervermelde ondervertegenwoordiging te remediëren;
 3. wanneer de corrigerende maatregelen van tijdelijke aard zijn: elke benoeming in een bestuursorgaan – ook die van vrouwen en personen van etnisch-cultureel diverse afkomst – is in principe tijdelijk. Het ontworpen artikel 166/1, §4, punt 4, verankert het tijdelijk karakter van de mandaten in de raad van bestuur van regionale televisieomroeporganisaties bij decreet. Bij gebrek aan corrigerende maatregel bestaat het risico, gelet op de tijdelijkheid van de mandaten, dat de beoogde doelstelling in de toekomst niet permanent kan worden gerealiseerd;
 4. voor zover de corrigerende maatregelen andermans rechten niet onnodig beperken: het aantal leden van de bestuursorganen van regionale televisieomroeporganisaties is niet decretaal beperkt. Het feit dat maximaal twee derde van de leden van de algemene vergadering en van de raad van bestuur van hetzelfde geslacht mogen zijn en dat minimaal iemand een etnisch-cultureel diverse achtergrond moet hebben, betekent dat anderen voor het grootste deel van de mandaten in een bestuursorgaan in aanmerking komen.
- Om de band tussen de regionale televisieomroeporganisatie en de exploitatiemaatschappij te versterken, wordt bepaald dat een lid van de algemene vergadering van de regionale televisieomroeporganisatie voorgedragen en aangeduid wordt door de exploitatiemaatschappij waarmee de regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst heeft afgesloten.
- Met het oog op het verzekeren van een blijvende dynamiek in de raad van bestuur worden beperkingen opgelegd met betrekking tot de duur van de mandaten van de leden van de raad van bestuur. Deze verplichting raakt aan de vrijheid van vereniging, maar kan toch verantwoord worden vanuit de bezorgdheid om verstarring in deze bestuursorganen tegen te gaan, waardoor vooruitgang, innovatie en creativiteit misschien niet ten volle kunnen uitgespeeld worden. Bovendien is het niet ongebruikelijk om de hernieuwbaarheid van mandaten te bespreken, politiek, bedrijfsleven enzovoort.

De vijfde paragraaf van dit artikel stelt dat de Vlaamse Regering een nieuwe erkenning geeft aan regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben afgesloten en die alle bepalingen van artikel 166/1 naleven, en dat dit laatste in de nieuwe erkenning wordt vermeld.

In de laatste paragraaf van dit artikel wordt geëxpliciteerd dat de in dit artikel uitgewerkte regeling niet van toepassing is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het is de intentie om de regionale televisieomroeporganisatie met als verzorgingsgebied het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te integreren binnen een Vlaams-Brussels mediaplatform, waarvoor een eigen decretaal kader wordt uitgewerkt. De in dit ontwerp van decreet uitgewerkte regeling is de facto niet relevant voor de regionale televisieomroeporganisatie met als verzorgingsgebied het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 5

Dit artikel wijzigt artikel 168 van het Mediadecreet.

In de eerste plaats wordt het maximale aantal verzorgingsgebieden niet langer beperkt tot elf, waardoor de Vlaamse Regering zelf het aantal verzorgingsgebieden kan bepalen. Door het aantal verzorgingsgebieden open te laten, beschikt de Vlaamse Regering over voldoende flexibiliteit om die verzorgingsgebieden aan te passen, in functie van eventuele schaalvoordelen en meer homogene nieuwsgebieden.

Ten tweede wordt het tweede lid vervangen door een nieuw lid waarbij gesteld wordt dat een regionale televisieomroeporganisatie zijn programma's uitsluitend verzorgt in de door de Vlaamse Regering aangewezen verzorgingsgebieden. De beperking tot het toegewezen verzorgingsgebied geldt niet voor de verspreiding van de journaals van regionale televisieomroeporganisaties. De reden waarom de huidige bepaling met betrekking tot de verspreiding van programma's wordt aangepast, houdt verband met de steeds toenemende digitalisering: televisieprogramma's worden niet langer alleen maar lineair bekeken via het klassieke televisiescherm, maar ook op aanvraag aangeboden, en verspreid via internetplatformen, mobiele breedbandplatformen en andere applicaties. De verspreiding van de programma's zal geregeld worden bij besluit van de Vlaamse Regering, wat toelaat makkelijker in te grijpen en dit besluit aan te passen indien nodig of wenselijk.

Artikel 6

Dit artikel vervangt in de eerste plaats twee woorden uit artikel 169 door begrippen die beter aansluiten bij de terminologie van dit decreet.

In de tweede plaats wordt een derde lid toegevoegd aan artikel 169, dat bepaalt dat de Vlaamse Regering in individuele gevallen toestemming kan verlenen aan een vereniging die een exploitatieovereenkomst heeft gesloten, om meer dan één omroepprogramma te verzorgen.

In de derde plaats wordt een vierde lid toegevoegd aan artikel 169, dat bepaalt dat de exploitatieovereenkomst die een regionale televisieomroeporganisatie sluit, niet in strijd is met de onafhankelijkheid van de regionale televisieomroeporganisaties, zoals bepaald in het eerste lid, 5°, van artikel 169.

Artikel 7

Dit artikel houdt een wijziging in van artikel 218 van het Mediadecreet, waarbij aan de Algemene Kamer van de Vlaamse Regulator voor de Media de bevoegdheid wordt verleend om toezicht en controle te houden op de juistheid van de bereikcijfers van de regionale televisieomroeporganisaties, zoals die bezorgd worden door de dienstenverdelers. Bovendien wordt aan de Algemene Kamer van de Vlaamse Regulator voor de Media de bevoegdheid verleend om het totaal gemiddeld dagbereik te berekenen van de regionale televisieomroeporganisaties en de resultaten daarvan over te maken aan de dienstenverdelers en de betreffende regionale televisieomroeporganisaties.

Artikel 8

Dit ontwerp van decreet treedt in werking op de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad. Het systeem van de vergoeding op basis van een bereikmeting, zal echter pas in werking treden vanaf 1 januari 2015. Het jaar 2014 moet als een overgangperiode beschouwd worden waarin de regionale omroeporganisaties de tijd hebben om een exploitatieovereenkomst te sluiten en zich naar de nieuwe regels te schikken voor wat betreft hun bestuursorganen. Om die reden stelt dit artikel dat de paragrafen 2 en 4 van het ontworpen artikel 166/1 in werking treden op 1 januari 2015.

Artikel 9

Gelet op het feit dat 2014 als een overgangsjaar moet beschouwd worden, wordt in het eerste lid van deze overgangsbepaling opgenomen dat de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale omroeporganisaties doorgeven in het jaar 2014 aan deze regionale omroeporganisaties per kwartaal een bedrag van 0,4225 euro per abonnee zullen betalen, en dit los van enige bereikmeting, en rekening houdend met het aantal abonnees in het verzorgingsgebied van elke regionale omroeporganisatie op de laatste dag van elk kwartaal. Met de term ‘kwartaal’ wordt bedoeld de kwartalen bestaande uit de maanden januari tot en met maart, april tot en met juni, juli tot en met september en oktober tot en met december.

Het tweede lid van dit artikel maakt duidelijk dat de regionale televisieomroeporganisaties de betrokken vergoeding ontvangen vanaf het eerste kwartaal van 2014, dat het bedrag van de vergoeding wordt berekend op kwartaalbasis en dat het bedrag wordt betaald uiterlijk op de laatste dag van het kwartaal dat daarop volgt.

Het laatste lid van dit artikel bepaalt dat elke dienstenverdelers die geld int voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeeft, in 2014 binnen de maand na afloop van elk kwartaal aan de VRM moet meedelen hoeveel abonnees op de laatste dag van het kwartaal het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties kunnen ontvangen, per verzorgingsgebied van elke regionale televisieomroeporganisatie.

3. Replik op het advies van de Sectorraad Media

De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media maakte haar advies over op 28 augustus 2013.

1. Algemeen

De sectorraad zegt tevreden te zijn dat de Vlaamse Regering maatregelen wil nemen om de problemen van de regionale omroepen aan te pakken, maar wijst erop dat naast het bereik ook de kwaliteit van de regionale omroepen van belang is.

De decretale aanpassingen aan het Mediadecreet vormen slechts een deel van de algemene aanpak van de Vlaamse Regering met betrekking tot de regionale omroepen. De aandacht voor kwaliteit blijkt onder meer uit het feit dat de Vlaamse Regering met de regionale televisieomroeporganisaties samenwerkingsakkoorden heeft afgesloten, die tot doel hebben de kwaliteit te stimuleren en te verbeteren, en waarvoor performantiemaatstaven zijn opgesteld. Hiervoor wordt verwezen naar dossier VR 2012 2007 DOC.0868-1, waarbij de Vlaamse Regering haar goedkeuring hechtte aan die samenwerkingsakkoorden. Het principe van deze vijfjarige samenwerkingsovereenkomsten wordt in het dossier dat nu voorligt decretaal verankerd.

2. Bereik en bereikmeting

De Sectorraad Media merkt op dat er nog onduidelijkheden zijn inzake bereik en bereikmeting, en meent dat naast kwaliteit ook waardering een belangrijke factor voor succes is.

De nadere bepalingen inzake bereik en bereikmeting zullen worden uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering. De betrokken organisaties zullen bij de totstandkoming van dit besluit geconsulteerd worden.

Het belang van waardering onderschrijft het beleid volledig. Dit belang blijkt ook uit de samenwerkingsovereenkomsten die de Vlaamse Regering met de regionale omroepen heeft gesloten, en waarin de regionale omroepen zich engageren om voldoende hoge waarderingscijfers te halen. Aan deze samenwerkingsovereenkomsten zijn subsidies verbonden. Er wordt verwezen naar de hierboven vermelde nota VR 2012 2007 DOC.0868-1.

De Sectorraad Media merkt op dat naar zijn mening de regionale omroepen tegen elkaar uitgespeeld worden omdat de middelen allemaal uit dezelfde pot komen. Dit is niet de bedoeling. De grootte van de bereikvergoedingen die in het vooruitzicht gesteld wordt voor omroepen die voldoen aan een aantal voorwaarden, moet een voldoende belangrijke incentive zijn voor regionale omroeporganisaties om hoge bereikcijfers te halen. Daar staat tegenover dat het wenselijk is om de dienstenverdelers die de bereikvergoedingen moeten voorzien enige rechtszekerheid te bieden over de orde van grootte van de bereikvergoedingen.

De Sectorraad Media maakt ook een bemerking met betrekking tot het gevoelig en vertrouwelijk karakter van informatie met betrekking tot bereikcijfers en de vertrouwelijkheid die verwacht wordt van de Vlaamse Regulator voor de Media bij de behandeling van deze cijfers. De vertrouwelijkheidsverplichting, die geldt voor de leden en het personeel van de Vlaamse Regulator voor de Media, is decretaal verankerd in artikel 235 van het Mediadecreet.

3. Timing van het decreet

De Sectorraad merkt op dat de timing vrij krap is en vraagt zich bijgevolg af of het niet opportuun is om een overgangsmaatregel te voorzien indien niet alles tegen 1 januari 2014 geïmplementeerd kan worden.

Op deze vraag werd ingegaan. Aan het decreet werd een overgangsbepaling toegevoegd die de regionale omroeporganisaties tijd geeft om de nodige aanpassingen door te voeren, zonder dat zij hun aanspraak op een bereikvergoeding verliezen vanaf het eerste kwartaal van 2014. Na het advies van de Raad van State werd deze overgangsregeling nog verder aangepast.

4. Technische opmerkingen

De Sectorraad Media suggereert om een definitie op te nemen bij de definities van artikel 2 van het Mediadecreet. Hier wordt niet op ingegaan; punt 160 van de omzendbrief Regelgeving 2009/4 betreffende de wetgevingstechniek stelt dat als een definitie betrekking heeft op een woord dat gebruikt wordt in één enkel artikel, die definitie uitsluitend in dat artikel wordt vermeld.

Daarnaast stelt de Sectorraad Media dat de bewoordingen “die geld innen voor derden” in artikel 4 een onnodige aanvulling is die mag geschrapt worden. Het beleid meent dat het principieel belangrijk is om te benadrukken dat de vergoeding die de regionale televisieomroeporganisaties ontvangen effectief komt van gelden die de dienstenverdelers innen voor derden, en dat zij voor deze gelden slechts een doorgeeffunctie hebben.

Een laatste suggestie van de Sectorraad Media is om artikel 169, eerste lid, 5°, van het Mediadecreet te wijzigen, maar hier is in het kader van voorliggend dossier geen aanleiding toe.

4. Replik op het advies van de Raad van State

Op 15 oktober 2013 bezorgde de Raad van State zijn advies nr. 54.108/3. De Raad van State formuleerde volgende opmerkingen.

4.1. Opmerking aangaande vormvereisten

De Raad van State is van oordeel dat de ontworpen regeling een decretale basis bevat voor een staatssteunregeling en bijgevolg – in overeenstemming met artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie – moet worden aangemeld bij de Europese Commissie. Daarnaast stelt de Raad: “de regeling inzake de nieuwe bereikvergoeding (ontworpen artikel 166/1, §2, van het Mediadecreet) is zo geconcipieerd dat het geld rechtstreeks wordt doorgegeven van de dienstenverdelers aan de regionale televisieomroeporganisaties. Voor zover er een rechtstreeks verband zou bestaan tussen de abonnees van de dienstenverdelers en de regionale televisieomroeporganisaties, zou kunnen worden aanvaard dat de regeling ontsnapt aan de regels betreffende de staatssteun. Weliswaar wordt het bedrag dat de dienstenverdelers als bereikvergoeding aan de regionale televisieomroeporganisaties moeten betalen, vastgesteld op basis van het totaal aantal abonnees die ze in het Nederlandse taalgebied hebben, maar de dienstenverdelers worden niet verplicht dat bedrag te verhalen op de abonnees, laat staan op elke abonnee. Bovendien zal het mechanisme van de bereikvergoeding een rol spelen bij de beoordeling van de verenigbaarheid van de steunregeling die het voorwerp is van artikel 3 van het ontwerp, zodat het besluit moet zijn dat het gehele ontwerp zal moeten worden aangemeld.”.

De Raad van State heeft het over twee verschillende mechanismen:

- 1) artikel 3 van het ontwerp van decreet dat artikel 160 van het Mediadecreet wijzigt en dat een decretale verankering is van de samenwerkingsovereenkomsten tussen Vlaamse Regering en elk van de regionale televisieomroeporganisaties en het daarbij horende subsidiemechanisme;
- 2) artikel 4 van het ontwerp van decreet dat een nieuw artikel 166/1 invoert in het Mediadecreet en dat gaat over de bereikvergoeding.

Beide mechanismen staan los van elkaar.

Het steunmechanisme waarvan sprake in artikel 3 van het ontwerp van decreet is niet nieuw. Het is een decretale verankering van de bestaande steunregeling tussen de Vlaamse Regering en de regionale televisieomroeporganisaties. Op deze reeds bestaande steun, waarvan de Europese Commissie in 2012 op de hoogte werd gebracht, is de groepsvrijstelling met betrekking tot compensatie voor de openbare dienst van toepassing. Deze steun moet dus niet vooraf worden aangemeld. Het feit dat dit steunmechanisme nu een decretale basis krijgt, verandert niets aan het feit dat het vrijgesteld is, en blijft, van aanmelding bij de Europese Commissie.

Het tweede mechanisme, dat van de bereikvergoeding die wordt ingevoerd in het Mediadecreet door artikel 4 van het ontwerp van decreet, is wel nieuw. Maar ook deze vergoeding, die de dienstenverdelers zullen moeten betalen aan de regionale televisieomroeporganisaties, moet niet worden aangemeld bij de Europese Commissie. Vaste rechtspraak van het Hof van Justitie bepaalt immers dat voordelen slechts als staatssteun kunnen worden beschouwd indien zij rechtstreeks of indirect met staatsmiddelen zijn bekostigd en aan de staat kunnen worden toegerekend. Dat is met de bereikvergoeding niet het geval. Het gaat hier immers over geld dat door de dienstenverdelers wordt geïnd en doorgestort aan de

regionale televisieomroeporganisaties. Het zijn dus geen staatsmiddelen, en dus is het ook geen staatssteun.

4.2. Algemene opmerkingen

4.2.1. Toepassingsgebied

Met betrekking tot het toepassingsgebied merkt de Raad van State op dat het niet duidelijk is of de in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde regionale televisieomroeporganisatie onder de regeling valt. De Raad van State stelt dat uit het ontworpen artikel 166/1, §2, niet kan opgemaakt worden dat het enkel gaat over regionale omroeporganisaties in het Nederlandse taalgebied en dat de bepaling bijgevolg zal moeten worden verduidelijkt.

In antwoord op deze opmerking kan gesteld worden dat de Vlaamse Regering de intentie heeft om TV Brussel te integreren binnen het Vlaams-Brussels mediaplatform, waarvoor een eigen decretaal kader wordt uitgewerkt. Als gevolg daarvan zal de in dit voorontwerp van decreet uitgewerkte regeling de facto niet relevant zijn voor TV Brussel. Om te verduidelijken dat het voorliggende regime niet van toepassing is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, zal aan het ontworpen artikel 166/1 een paragraaf 6 worden toegevoegd waarin dit wordt geëxpliciteerd.

4.2.2. Vrijheid van vereniging

De Raad van State stelt vast dat regionale televisieomroeporganisaties die met toepassing van de ontworpen decreetbepalingen een bereikvergoeding willen ontvangen, hun interne organisatie – meer bepaald de samenstelling van hun bestuursorganen – moeten aanpassen. De Raad van State heeft een aantal opmerkingen betreffende de verenigbaarheid van deze erkenningsvoorwaarden met de vrijheid van vereniging, het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod.

De Raad van State stelt ten eerste dat de verplichting waarbij de leden van de raad van bestuur en de algemene vergadering in het verzorgingsgebied moeten wonen een beperking is van het vrij verkeer van personen. Volgens de Raad van State moet afdoende aangetoond worden dat deze beperking voldoet aan de vier voorwaarden die het Hof van Justitie oplegt aan nationale maatregelen die de uitoefening van de in het Verdrag over de Werking van de Europese Unie (VWEU) gewaarborgde fundamentele vrijheden (zoals het vrij verkeer van personen) kunnen belemmeren. Een verantwoording in dit verband wordt toegevoegd aan de memorie van toelichting bij artikel 4.

In de tweede plaats stelt de Raad van State zich de vraag of de voorwaarden waarbij maximaal twee derde van de leden van de bestuursorganen van het zelfde geslacht mag zijn en waarbij minimaal 10% van de leden van die organen een etnisch-cultureel diverse achtergrond moet hebben, wel toelaatbaar zijn. In de memorie van toelichting wordt volgens de Raad van State niet aangetoond dat deze maatregel van corrigerende ongelijkheid voldoet aan de voorwaarden die het Grondwettelijk Hof heeft opgelegd voor het nemen van zulke maatregelen. Om tegemoet te komen aan deze opmerking wordt een uitvoerige verantwoording ingevoegd in de memorie van toelichting bij artikel 4. Het aantal leden van etnisch-culturele achtergrond werd aangepast tot ‘minimaal één van de leden’.

De Raad van State merkt ook op dat de omschrijving in de memorie van toelichting van ‘een diverse etnisch-culturele achtergrond’ problematisch is omdat er een onderscheid wordt ingevoerd tussen twee groepen van EU-burgers op basis van nationaliteit. Om aan die opmerking tegemoet te komen, wordt de betrokken omschrijving zodanig aangepast dat dit onderscheid verdwijnt: er wordt nu enkel nog gesproken van de EU 28.

Ten derde heeft de Raad van State bedenkingen bij het feit dat één lid van de algemene vergadering van de regionale televisieomroeporganisatie wordt aangeduid door de exploitatiemaatschappij waarmee een overeenkomst werd gesloten. De Raad van State ziet hierin niet alleen een beperking van de vrijheid van vereniging, maar ook een risico op belangenconflicten. Mocht er zich in de hoedanigheid van het betrokken lid een probleem van belangenconflict stellen, dan zal het betrokken lid niet kunnen deelnemen aan de beslissingen van de algemene vergadering met betrekking tot dit punt. De verplichte vertegenwoordiging van de exploitatiemaatschappij in de algemene vergadering van de regionale televisieomroeporganisatie moet de band tussen de regionale televisieomroeporganisatie en haar exploitatiemaatschappij hechter maken en structureel verankeren. Immers de regionale omroeporganisatie heeft een percentage in het aandeelhouderschap en de exploitatiemaatschappij krijgt toegang tot de algemene vergadering allemaal in de optiek van samenwerking om het uiteindelijke resultaat, impact te vergroten.

Ten vierde raakt het principe van een rotatieverplichting onder de leden van de raad van bestuur (vervanging om de vier jaar) volgens de Raad van State aan de interne organisatie van de vereniging die beschermd wordt door de vrijheid van vereniging. Ook dit wordt zoals door de Raad van State gevraagd verantwoord in de memorie van toelichting bij artikel 4.

4.3. Opmerkingen met betrekking tot het onderzoek van de tekst

4.3.1. Artikel 3

Met betrekking tot artikel 3 stelt de Raad van State dat de hoofdbestanddelen van een subsidieregeling niet bij wege van een overeenkomst mogen worden vastgesteld. Integendeel, de voorwaarden waaraan de begunstigten moeten voldoen om de subsidie te krijgen, moeten in de tekst zelf van het decreet bepaald worden. In antwoord op deze opmerking werd de tekst van het ontworpen artikel 166, §2, zodanig aangepast dat de grondslagen van de subsidieregeling uit de samenwerkingsovereenkomsten in de tekst van het artikel worden overgenomen.

4.3.2. Artikel 4

In verband met het ontworpen artikel 166/1 stelt de Raad van State ten eerste dat de bepaling dat het aandeelhouderschap van een exploitatiemaatschappij voor maximaal de helft in handen kan zijn van één of meerdere regionale televisieomroeporganisaties, een beperking inhoudt van de vrijheid van vestiging en moet worden getoetst aan de voorwaarden die het Hof van Justitie in zijn rechtspraak oplegt. In antwoord hierop wordt een verantwoording in die zin toegevoegd aan de memorie van toelichting bij artikel 4.

Ten tweede vraagt de Raad van State ook om te verantwoorden waarom regionale televisieomroeporganisaties slechts recht hebben op een bereikvergoeding wanneer ze hun commerciële activiteiten overdragen aan een exploitatiemaatschappij. De exploitatieovereenkomst als voorwaarde voor de bereikvergoeding werd geschrappt in het ontworpen artikel 166/1, §2, eerste lid. Alleen bij sterk dalend bereik wordt er een koppeling gemaakt tussen de bereikvergoeding en het sluiten van een exploitatieovereenkomst. De verantwoording wordt aan de memorie van toelichting toegevoegd bij artikel 4.

Ten derde zegt de Raad van State dat het ontwerp niet bepaalt op welke manier het totale aantal abonnees van de dienstenverdelers zal worden bepaald. In het ontworpen artikel 166/1, §2, derde lid, wordt verwezen naar het totaal aantal abonnees van de dienstenverdelers voor de periode van 1 januari 2014 tot 31 december 2014, terwijl dit aantal in de loop van het jaar sterk kan fluctueren.

Deze opmerking is terecht.

In uitvoering van de opmerking van de Raad van State met betrekking tot de ontworpen overgangsregeling (infra), werd echter besloten om de vergoeding van de regionale omroeporganisaties op basis van de bereikmeting van hun omroepprogramma pas in werking te laten treden op 1 januari 2015. Om die reden werd het derde lid van het ontworpen artikel 166/1, §2, geschrapt.

De opmerking van de Raad van State is ook van toepassing op het ontworpen artikel 166/1, §2, lid 4 (nu lid 3), dat in werking zal treden vanaf 1 januari 2015. In artikel 2 van het voorontwerp van decreet houdende de invoering van een stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector wordt voorgesteld om in artikel 182 van het Mediadecreet toe te voegen dat alle dienstenverdelers het aantal abonnees in het Nederlandse taalgebied moeten meedelen aan de Vlaamse Regulator voor de Media. De tekst van het ontworpen artikel 166/1, §2, vierde lid (nu derde lid), werd ter zake verduidelijkt en afgestemd met het voorontwerp van decreet houdende de invoering van een stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector.

Ten vierde stelt de Raad van State dat in het ontworpen artikel 166/1, §2, eerste, derde en vierde lid, de indruk wordt gewekt dat slechts de dienstenverdelers die het signaal van alle regionale televisieomroeporganisaties verdelen, onder het regime van de bereikvergoeding vallen. Bovendien lijkt het volgens de Raad zo dat als een regionale televisieomroeporganisatie meer dan één omroepprogramma uitzendt, het voor een dienstenverdelers volstaat om onder de regeling te vallen indien één van die omroepprogramma's wordt doorgegeven. De realiteit is dat dienstenverdelers die minstens het (volledige) omroepprogramma van één regionale televisieomroeporganisatie doorgeven, moeten bijdragen aan de regeling.

Ten vijfde stelt de Raad van State vast dat in het ontworpen artikel 166/1, §2, niet wordt bepaald op welke wijze de verdeling van de bereikvergoeding over de verschillende regionale televisieomroeporganisaties moet gebeuren. Er wordt wel bepaald dat dit moet gebeuren in functie van hun gemiddeld procentueel dagbereik, maar niet op welke wijze die percentages moeten worden vertaald in een bepaald aandeel van de totale vergoeding. Dit element moet volgens de Raad van State in het decreet worden geregeld. Op deze opmerking van de Raad van State wordt niet ingegaan. Dit zal worden geregeld in een besluit van de Vlaamse Regering. Alle elementen die in artikel 166/1, §2, zevende lid (nu zesde lid), aan bod komen hangen immers dermate nauw met elkaar samen dat het weinig zinvol is om één begrip uit het besluit te lichten en in het decreet op te nemen.

De Raad van State merkt ten zesde in verband met dit artikel op dat in het ontworpen artikel 166/1, §2, laatste lid, derde regel, de woorden “vermeld in het eerste lid” moeten worden vervangen door de woorden “vermeld in paragraaf 1”. Deze opmerking is niet meer van toepassing, aangezien de volledige eerste zin van dit lid geschrapt wordt.

Ten zevende stelt de Raad van State dat de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om af te wijken van artikel 169, eerste lid, 4°, van het Mediadecreet – mogelijkheid die is opgenomen in het ontworpen artikel 166/1, §3, eerste lid – als een bijkomend lid moet worden toegevoegd aan artikel 169 van het Mediadecreet. Ook moeten in deze bepaling de omstandigheden worden geschetst waarin deze afwijking mogelijk wordt geacht. Op deze opmerking werd ingegaan doordat de betrokken bepaling wordt aangevuld met modaliteiten en wordt overgeheveld naar artikel 169 van het Mediadecreet.

De Raad van State merkt vervolgens op dat regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten moeilijk kunnen beantwoorden aan de erkenningsvereiste in artikel 169, eerste lid, 5°, van het Mediadecreet, namelijk de onafhan-

kelijkheid van onder meer een organisatie met een commercieel doel. De oplossing die daarvoor werd uitgewerkt in het ontworpen artikel 166/1, §3, tweede lid, is dat regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten niet meer onderworpen worden aan deze voorwaarde. Daarom stelt de Raad van State voor het artikel 166/1, §3, tweede lid, te schrappen en in de plaats daarvan artikel 169 van het Mediadecreet aan te vullen met volgend bijkomend lid: “De bepaling van lid 1, 5°, staat er niet aan in de weg dat de regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst sluit als bedoeld bij artikel 166/1, §1.”. Op deze opmerking van de Raad van State wordt ingegaan. De voorgestelde aanpassingen werden doorgevoerd in de tekst van het voorontwerp.

Ten slotte vraagt de Raad van State zich in verband met artikel 4 af wat de meerwaarde is van de nieuwe erkenning waarvan sprake in het ontworpen artikel 166/1, §5. De Raad van State stelt vast dat deze nieuwe erkenning louter declaratief lijkt te zijn, en dat er geen bijzondere rechtsgevolgen aan gekoppeld worden.

Hierop kan gerepliceerd worden dat om de toepasselijkheid van een nieuw regime ook formeel te bevestigen, een nieuwe erkenning wordt uitgereikt. De artikelen 169 en 170 blijven van toepassing op deze nieuwe erkenningen. Dit wordt verduidelijkt in de tekst.

4.3.3. *Artikel 5*

De Raad van State merkt op dat het uitgangspunt van het huidige artikel 168, tweede lid, van het Mediadecreet de vrije verspreiding van televisiediensten is – met de beperking dat de programma's binnen een digitaal pakket moeten worden aangeboden – terwijl het uitgangspunt van de nieuwe tekst van artikel 168, tweede lid, is dat deze televisiediensten niet vrij verspreid mogen worden, tenzij de Vlaamse Regering daar toelating voor geeft en onder de door haar bepaalde voorwaarden. Daarmee wordt volgens de Raad van State afbreuk gedaan aan het principe van vrij verkeer van diensten, dat ook binnen de Belgische economische unie geldt, en bij uitbreiding ook van toepassing is op de gemeenschappen. Om aan deze opmerking tegemoet te komen, werd het ontworpen artikel zo geherformuleerd dat de vrije verspreiding van de televisiediensten opnieuw het uitgangspunt wordt: “De Vlaamse Regering bepaalt waar het omroepprogramma en de programma's van de regionale televisieomroeporganisaties verspreid kunnen worden, en onder welke voorwaarden. De journaals van de regionale televisieomroeporganisaties kunnen verspreid worden in de ganse Vlaamse Gemeenschap.”.

4.3.4. *Artikel 9*

In verband met de ontworpen overgangsregeling merkt de Raad van State op dat de regionale televisieomroeporganisaties beschikken over drie maanden na de inwerkingtreding van dit decreet om een exploitatieovereenkomst te sluiten. Volgens de Raad van State is dit verrassend kort, gelet op de nodige uitvoeringsbesluiten die nog moeten worden vastgesteld en waarin onder meer de nadere regels voor de exploitatieovereenkomst zullen worden uiteengezet. De Raad van State stelt dat de regionale televisieomroeporganisaties voldoende tijd moeten krijgen om zich naar de nieuwe regels te schikken.

Aan deze opmerking van de Raad van State wordt tegemoetgekomen door het jaar 2014 als een overgangsperiode te beschouwen waardoor de regionale omroeporganisaties meer tijd krijgen om een exploitatieovereenkomst te sluiten en zich naar de nieuwe decretale regels te schikken voor wat betreft hun bestuursorganen. Het systeem van de vergoeding op basis van een bereikmeting, zal dus pas in werking treden vanaf 1 januari 2015. In een overgangsbepaling wordt opgenomen dat de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale omroeporganisaties doorgeven in het jaar 2014 aan deze regionale omroeporganisaties per kwartaal een bedrag van 0,4225 euro per abonnee zullen betalen, en dit los van enige bereikmeting, en louter rekening houdend met

het aantal abonnees in het verzorgingsgebied van elke regionale omroeporganisatie op de laatste dag van elk kwartaal.

Hetzelfde overgangsartikel stelt dat de regionale televisieomroeporganisaties de betrokken vergoeding ontvangen vanaf het eerste kwartaal van 2014. Het bedrag van de vergoeding zal worden berekend op kwartaalbasis en het bedrag zal worden betaald uiterlijk op de laatste dag van het kwartaal dat daarop volgt.

Ten slotte wordt in de overgangsbepaling geëxpliciteerd dat elke dienstenverdelers die geld int voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeeft, in 2014 binnen de maand na afloop van elk kwartaal aan de VRM moet medelen hoeveel abonnees op de laatste dag van het kwartaal het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties kunnen ontvangen, per verzorgingsgebied van elke regionale televisieomroeporganisatie.

Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State dat de regionale televisieomroeporganisaties voldoende tijd moeten krijgen om zich naar de nieuwe regels te schikken met betrekking tot de exploitatieovereenkomsten, wordt nog een bijkomende aanpassing doorgevoerd. Het sluiten van een exploitatieovereenkomst is geen noodzakelijke voorwaarde meer die vereist is om vanaf 1 januari 2015 in aanmerking te komen voor de bereikvergoeding waarvan sprake in het ontworpen artikel 166/1, §2, eerste lid. De regionale omroeporganisaties kunnen deze bereikvergoeding vanaf 1 januari 2016 echter enkel behouden mits het sluiten van een exploitatieovereenkomst in het geval ze in het laatste kwartaal van elk jaar met ingang van 2015 een gemiddeld procentueel dagbereik behalen dat minstens 20% lager is dan het gemiddeld procentueel dagbereik dat door de VRM berekend werd voor het laatste kwartaal van 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen,
Media en Armoedebestrijding,

Ingrid LIETEN

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 19 juli 2013

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisie-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie

De VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 165 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Naast de taak, vermeld in het eerste lid, vervult de regionale televisie-omroeporganisatie de volgende opdrachten:

1. het bereiken van een zo groot mogelijk aantal kijkers binnen het verzorgingsgebied met programma's met regionale informatie over het verzorgingsgebied;
2. het verzekeren van een hoge mate van betrokkenheid van kijkers bij de programma's door het aanbod van interactieve toepassingen;
3. het voeren van een actief diversiteitsbeleid in de organisatie en in het programma-aanbod.”.

Art. 3. Aan artikel 166 van hetzelfde decreet, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De Vlaamse Regering sluit met de erkende regionale televisieomroeporganisaties een samenwerkingsovereenkomst voor de duur van vijf jaar, waarin de criteria en modaliteiten bepaald worden voor het verkrijgen en aanwenden van subsidies.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet wordt een artikel 166/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 166/1. §1. Voor de commerciële exploitatie van haar omroepprogramma kan de regionale televisieomroeporganisatie een overeenkomst sluiten met een exploitatiemaatschappij. Onder commerciële exploitatie wordt verstaan: het geheel van commerciële activiteiten die bijdragen aan de financiering van het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisatie.

Een exploitatiemaatschappij verzorgt de commerciële exploitatie van het omroepprogramma van een of meer regionale televisieomroeporganisaties. Het aandeelhouderschap van een exploitatiemaatschappij kan voor maximaal de helft in handen zijn van een of meer regionale televisieomroeporganisaties.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan een exploitatiemaatschappij moet voldoen en stelt de minimumvereisten vast die in de exploitatieovereenkomst tussen de regionale televisieomroeporganisatie en de exploitatiemaatschappij worden opgenomen.

§2. De regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten als vermeld in paragraaf 1, worden door dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, vergoed op basis van de bereikmeting van hun omroepprogramma.

De bereikmeting, vermeld in het eerste lid, is het resultaat van het gemiddeld procentueel dagbereik van een regionale televisieomroeporganisatie dat de Vlaamse Regulator voor de Media berekend heeft. Het gemiddeld procentueel dagbereik wordt berekend op basis van de bereikcijfers die door de dienstenverdelers aan de Vlaamse Regulator voor de Media ter beschikking worden gesteld.

De totale vergoeding die de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, ter beschikking moeten stellen voor de bereikvergoeding van de regionale omroeporganisaties, wordt vastgesteld op $1,69 \text{ €} \times \text{het totaal aantal abonnees van de dienstenverdelers in het Nederlandse taalgebied voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014}$.

De jaarlijkse totale vergoeding die de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven ter beschikking moeten stellen voor de bereikvergoeding van de regionale omroeporganisaties, wordt vastgesteld op $2,3 \text{ €} \times \text{het totaal aantal abonnees van de dienstenverdelers in het Nederlandse taalgebied, met ingang van 1 januari 2015}$.

De vergoedingen waarvan sprake in het eerste lid, berekend door de Vlaamse Regulator voor de Media op basis van de bereikmeting bedoeld in het tweede lid, worden door de dienstenverdelers overgemaakt aan de regionale televisieomroeporganisaties.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden en modaliteiten voor de terbeschikkingstelling door de dienstenverdelers van de bereikcijfers aan de Vlaamse Regulator voor de Media, voor de berekening van het gemiddeld procentueel dagbereik van de regionale omroeporganisaties door de Vlaamse Regulator voor de Media, voor de berekening van de afzonderlijke bereikvergoedingen door de Vlaamse Regulator voor de Media en voor de betaling van de bereikvergoedingen aan de afzonderlijke regionale televisie-omroeporganisaties door de dienstenverdelers.

De vergoeding, vermeld in het vierde lid, wordt vanaf 1 januari 2016 jaarlijks geïndexeerd op basis van het prijsindexcijfer zoals bepaald in artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen. Hierbij wordt het prijsindexcijfer van januari van elk jaar in aanmerking genomen.

De regionale televisieomroeporganisaties ontvangen de vergoeding, vermeld in het eerste lid, vanaf het eerste volledige kwartaal na de inwerkingtreding van de overeenkomst, vermeld in het eerste lid. Het totale bedrag van de vergoeding wordt berekend op kwartaalbasis na afloop van elk kwartaal. Het bedrag wordt betaald uiterlijk op de laatste dag van het kwartaal dat daarop volgt en is gelijk aan de som van de vastgestelde bedragen die voortvloeien uit het overeenkomstig artikel 4 bepaalde bereik.

§3. In afwijking van artikel 169, eerste lid, 4°, kan de Vlaamse Regering in individuele gevallen toestemming verlenen aan een vereniging die een exploitatieovereenkomst heeft gesloten, om meer dan één omroepprogramma te verzorgen.

In afwijking van artikel 169, eerste lid, 5°, hoeven regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst gesloten hebben, niet onafhankelijk te zijn ten opzichte van organisaties met een commercieel doel. Ze moeten wel redactionele onafhankelijkheid garanderen ten opzichte van organisaties met een commercieel doel als vermeld in artikel 169, eerste lid, 9°.

§4. De organen van regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten als vermeld in paragraaf 1, voldoen bovendien aan de volgende voorwaarden:

1. de algemene vergadering en de raad van bestuur worden representatief samengesteld uit personen die wonen in het betrokken verzorgingsgebied van de regionale omroeporganisatie;
2. maximaal twee derde van de leden van de algemene vergadering en van de raad van bestuur is van hetzelfde geslacht, en minimaal 10% van de leden van die organen heeft een etnisch-cultureel diverse achtergrond;
3. één werkend lid van de algemene vergadering wordt aangewezen door de exploitatiemaatschappij waarmee de regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst heeft gesloten;
4. de mandaten in de raad van bestuur gelden voor vier jaar. Elke vier jaar wordt minstens de helft van de leden van de raad van bestuur vervangen. Een individuele bestuurder kan nooit langer zetelen dan twaalf jaar.

§5. De regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten als vermeld in paragraaf 1, en die voldoen aan de overige bepalingen van dit artikel, ontvangen van de Vlaamse Regering een nieuwe erkenning waarin wordt vermeld dat de exploitatieovereenkomst is gesloten.”.

Art. 5. In artikel 168 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. in het eerste lid worden de woorden “maximaal elf verzorgingsgebieden” vervangen door de woorden “de verzorgingsgebieden van de regionale televisieomroeporganisaties”;
2. het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt waar het omroepprogramma en de programma’s van de regionale televisieomroeporganisaties verspreid kunnen worden, en onder welke voorwaarden.”.

Art. 6. In artikel 169, eerste lid, 4°, van hetzelfde decreet wordt het woord “exploiteert” vervangen door het woord “verzorgt” en worden de woorden “regionale omroepdienst” vervangen door de woorden “regionaal omroepprogramma”.

Art. 7. Aan artikel 218, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° het toezicht houden op de correctheid van de bereikcijfers die door de dienstenverdelers ter beschikking worden gesteld, het berekenen van het gemiddeld procentueel dagbereik van de regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst als vermeld in artikel 166/1, §1, hebben gesloten, en het berekenen van de afzonderlijke bereikvergoedingen als vermeld in artikel 166/1 §2 lid 5 die de dienstenverdelers verschuldigd zijn aan de regionale omroeporganisaties.”.

Art. 8. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2014.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen,
Media en Armoedebestrijding,

Ingrid LIETEN

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

ADVIES Sectorraad Media

28 augustus 2013

Advies over de wijziging van het Mediadecreet m.b.t. de regionale televisie-omroeporganisaties

Per brief van 19 juli 2013 verzocht Vlaams minister van Media Ingrid Lieten de SARC om advies over het voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisie-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie. De Sectorraad Media van de SARC bracht advies uit over het voorontwerp op zijn vergadering van 22 augustus 2013.

Situering

De hervorming van de regionale omroepen is een onderwerp waar de Vlaamse Regering reeds geruime tijd over nadenkt. De positie van de regionale televisieomroeporganisaties in Vlaanderen kwam de laatste jaren steeds meer onder druk te staan door o.m. dalende inkomsten, dalend publieksbereik en een veroudering van het kijkpubliek.

Om de positie van de regionale omroepen te versterken brengt het wijzigingsdecreet volgende wijzigingen aan in het Mediadecreet:

- De opdracht van de regionale televisieomroeporganisaties wordt verduidelijkt.
- De vijfjarige samenwerkingsovereenkomsten van de regionale omroepen met de Vlaamse Regering worden decretaal verankerd.
- Mits voldaan aan een aantal voorwaarden, ontvangen de regionale omroeporganisaties een vergoeding van de dienstenverdelers. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald door een bereikmeting van het omroepprogramma.

Advies

De Sectorraad Media is tevreden dat de Vlaamse Regering maatregelen wil nemen om de problemen van de regionale omroepen aan te pakken. Het is goed dat er door het vastleggen van een vergoeding mogelijkheid wordt gegeven tot meer professionalisering, zodat de regionale omroepen de kans krijgen duurzame organisaties te worden. Daarbij is echter niet enkel bereik van belang, maar ook kwaliteit. De sectorraad is er ook niet van overtuigd dat de problemen hiermee voor alle regionale omroepen van de baan zijn.

Wat betreft de financiële verplichtingen die aan alle dienstenverdelers worden opgelegd, betreuren de alternatieve dienstenverdelers, Mobistar en Belgacom, dat opnieuw toevlucht wordt gezocht in een decretaal ingrijpen om te verhelpen aan de gevolgen voor de regionale omroepen van het ontbreken van een *level playing field* in de televisiedistributiemarkt. Mobistar en Belgacom blijven pleiten voor een meer fundamentele aanpak bestaande uit een adequate regulering op basis van het regelgevende kader dat al in het Mediadecreet voorhanden is.

Exploitatiemaatschappijen

Het ontwerpdecreet bepaalt dat enkel regionale omroepen die een overeenkomst sluiten met een exploitatiemaatschappij, aanspraak kunnen maken op de vergoeding. De Sectorraad Media begrijpt dat men er van uitgaat dat het hebben van een overeenkomst met een exploitatiemaatschappij zou moeten leiden tot meer efficiëntie, maar wil benadrukken dat de redactionele onafhankelijkheid over de totaliteit van de programmering, het regionale karakter en de eigenheid van de omroepen niet in het gedrang mogen komen, daar ze deel uitmaken van de specifieke opdracht van de regionale omroepen die men net wil vrijwaren.

Voorwaarden bestuursorganen

Het is moeilijk om gemotiveerde bestuurders te vinden, die daarbij ook bereid zijn die functie pro deo uit te oefenen. De Sectorraad Media meent dat de voorwaarden die in art. 5, §4 gesteld worden aan de algemene vergadering en raad van bestuur van regionale televisieomroeporganisaties niet allen even werkbaar zijn.

- Diversiteit wordt door de sectorraad in het hart gedragen, maar de eis dat minstens 10% van de leden van de Raad van Bestuur van etnisch-cultureel diverse achtergrond moet zijn, is niet voor alle zendgebieden even evident. Een Raad van Bestuur moet de bevolking van zijn zendgebied weerspiegelen, maar quota zijn daarbij in dit geval niet aangewezen.
- Het ontwerp van decreet vraagt dat na een termijn van vier jaar telkens minstens de helft van de leden van de Raad van Bestuur vervangen zou worden. Om continuïteit in de raden te verzekeren, zou het echter beter zijn telkens slechts minstens een derde van de leden te vervangen.
- De sectorraad vraagt om art. 166/1, §4, 3. in die zin te wijzigen dat “*één werkend lid van de algemene vergadering kan worden aangewezen door de exploitatiemaatschappij [...]*”.

Bereik en bereikmeting

De regionale omroepen zullen een vergoeding ontvangen op basis van een bereikmeting van hun omroepprogramma. Wat die bereikmeting precies inhoudt, is momenteel echter nog onduidelijk. Het is o.a. nog niet duidelijk hoe het bereik zal gemeten worden, wie dat zal doen, aan de hand van welke data dat zal gebeuren, wat de dienstenverdelers aan de VRM zullen moeten aanleveren, tegen wanneer ze dat zullen moeten doen, of ook bereik via andere media dan televisie in aanmerking zal worden genomen, etc.

Los van deze nog bestaande onduidelijkheden stelt de sectorraad zich ook de vraag of bereikcijfers alleen een goede waardemeter van een succesvolle regionale omroep zijn. Niet enkel bereik, maar ook waardering is van belang.

Bovendien merkt de sectorraad op dat voorliggend voorstel de regionale omroepen tegen elkaar uitspeelt. De middelen komen allemaal uit dezelfde pot, waardoor het succes van één omroep in termen van bereik ten koste zal gaan van de andere.

Gezien de gevoeligheid m.b.t. deze informatie voor de regionale televisieomroepen, lijkt het tot slot aangewezen een vertrouwelijkheidsclausule in te voegen voor de VRM, en uitdrukkelijk te bepalen dat de bereikcijfers op geen enkele wijze publiek gemaakt mogen worden door de VRM.

Timing

De Sectorraad Media verneemt dat de bespreking van dit decreet in het Vlaams Parlement voorzien is voor eind 2013, en dat het decreet vanaf 1 januari 2014 van kracht zou zijn. Deze strakke timing kan om verschillende redenen mogelijk moeilijkheden met zich meebrengen.

Voor de regionale omroepen zal er quasi geen ruimte zijn om een voorstel van overeenkomst met de exploitatiemaatschappijen op te maken en hierover te onderhandelen. Tevens zal het ook moeilijk zijn om de organen tijdig aan te passen aan de bepalingen uit art. 4, §4 vóór 1 januari 2014.

De dienstenverdelers weten op hun beurt, gezien de eerder aangehaalde onduidelijkheid over de bereikcijfers, niet of ze de nodige gegevens tijdig zullen kunnen aanleveren.

Derhalve stelt de Sectorraad Media voor om, indien blijkt dat niet alles voor 1 januari 2014 geïmplementeerd kan worden, voor bepaalde tijd een overgangsmaatregel te laten gelden.

Er zijn nog veel onduidelijkheden over de concrete invulling van de modaliteiten van het decreet die nog moeten worden uitgeklaard in de uitvoeringsbesluiten.

De regionale televisieomroeporganisaties en de dienstenverdelers drukken de wens uit om betrokken te worden bij het opstellen van de uitvoeringsbesluiten.

Technische opmerkingen:

De Sectorraad Media heeft ook enkele technische opmerkingen m.b.t. het ontwerpdecreet

Art. 4, §1, alinea 2: definitie exploitatiemaatschappij

In dit artikel wordt het begrip exploitatiemaatschappij gedefinieerd. De Sectorraad Media is van mening dat deze definitie thuishoort in artikel 2 van het Mediadecreet.

Art. 4, §2, alinea 1, 3 en 4: bepaling dienstenverdelers

Het ontwerpdecreet heeft het meerdere keren over *“dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisie-omroeporganisaties doorgeven”*. De sectorraad meent dat in deze zinsnede de bepaling *“die geld innen voor derden”* een onnodige aanvulling is die geschrapt kan worden.

Art. 4, §3, alinea 2: “niet onafhankelijk”

Deze alinea stelt dat regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst gesloten hebben, “niet onafhankelijk hoeven te zijn te opzichte van organisaties met een commercieel doel”. Deze dubbele negatie kan verwarring opwekken. De sectorraad stelt voor om in art. 169, eerste lid, 5° van het Mediadecreet de zinsnede “een organisatie met commercieel doel” te schrappen.

Simon Delaere, voorzitter

Hilde Van den Bulck, ondervoorzitter

Lieselotte Moortgat, secretaris

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 6 september 2013

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisie-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie

De VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 165 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Naast de taak, vermeld in het eerste lid, vervult de regionale televisie-omroeporganisatie de volgende opdrachten:

1. het bereiken van een zo groot mogelijk aantal kijkers binnen het verzorgingsgebied met programma's met regionale informatie over het verzorgingsgebied;
2. het verzekeren van een hoge mate van betrokkenheid van kijkers bij de programma's door het aanbod van interactieve toepassingen;
3. het voeren van een actief diversiteitsbeleid in de organisatie en in het programma-aanbod.”.

Art. 3. Aan artikel 166 van hetzelfde decreet, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De Vlaamse Regering sluit met de erkende regionale televisieomroeporganisaties een samenwerkingsovereenkomst voor de duur van vijf jaar, waarin de criteria en modaliteiten bepaald worden voor het verkrijgen en aanwenden van subsidies.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet wordt een artikel 166/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 166/1.

§1. Voor de commerciële exploitatie van haar omroepprogramma kan de regionale televisieomroeporganisatie een overeenkomst sluiten met een exploitatiemaatschappij. Onder commerciële exploitatie wordt verstaan: het geheel van commerciële activiteiten die bijdragen aan de financiering van het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisatie.

Een exploitatiemaatschappij verzorgt de commerciële exploitatie van het omroepprogramma van een of meer regionale televisieomroeporganisaties. Het aandeelhouderschap van een exploitatiemaatschappij kan voor maximaal de helft in handen zijn van een of meer regionale televisieomroeporganisaties.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan een exploitatiemaatschappij moet voldoen en stelt de minimumvereisten vast die in de exploitatieovereenkomst tussen de regionale televisieomroeporganisatie en de exploitatiemaatschappij worden opgenomen.

§2. De regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten als vermeld in paragraaf 1, worden door dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, vergoed op basis van de bereikmeting van hun omroepprogramma.

De bereikmeting, vermeld in het eerste lid, is het resultaat van het gemiddeld procentueel dagbereik van een regionale televisieomroeporganisatie dat de Vlaamse Regulator voor de Media berekend heeft. Het gemiddeld procentueel dagbereik wordt berekend op basis van de bereikcijfers die door de dienstenverdelers aan de Vlaamse Regulator voor de Media ter beschikking worden gesteld.

De totale vergoeding die de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, ter beschikking moeten stellen voor de bereikvergoeding van de regionale omroeporganisaties, wordt vastgesteld op 1,69 € x het totaal aantal abonnees van de dienstenverdelers in het Nederlandse taalgebied voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014.

De jaarlijkse totale vergoeding die de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven ter beschikking moeten stellen voor de bereikvergoeding van de regionale

omroeporganisaties, wordt vastgesteld op 2,3 € x het totaal aantal abonnees van de dienstenverdelers in het Nederlandse taalgebied, met ingang van 1 januari 2015.

De vergoedingen waarvan sprake in het eerste lid, berekend door de Vlaamse Regulator voor de Media op basis van de bereikmeting bedoeld in het tweede lid, worden door de dienstenverdelers overgemaakt aan de regionale televisieomroeporganisaties.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden en modaliteiten voor de terbeschikkingstelling door de dienstenverdelers van de bereikcijfers aan de Vlaamse Regulator voor de Media, voor de berekening van het gemiddeld procentueel dagbereik van de regionale omroeporganisaties door de Vlaamse Regulator voor de Media, voor de berekening van de afzonderlijke bereikvergoedingen door de Vlaamse Regulator voor de Media en voor de betaling van de bereikvergoedingen aan de afzonderlijke regionale televisie-omroeporganisaties door de dienstenverdelers.

De vergoeding, vermeld in het vierde lid, wordt vanaf 1 januari 2016 jaarlijks geïndexeerd op basis van het prijsindexcijfer zoals bepaald in artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen. Hierbij wordt het prijsindexcijfer van januari van elk jaar in aanmerking genomen.

De regionale televisieomroeporganisaties ontvangen de vergoeding, vermeld in het eerste lid, vanaf het eerste volledige kwartaal na de inwerkingtreding van de overeenkomst, vermeld in het eerste lid. Het totale bedrag van de vergoeding wordt berekend op kwartaalbasis na afloop van elk kwartaal. Het bedrag wordt betaald uiterlijk op de laatste dag van het kwartaal dat daarop volgt en is gelijk aan de som van de vastgestelde bedragen die voortvloeien uit het overeenkomstig lid 2 bepaalde bereik.

§3. In afwijking van artikel 169, eerste lid, 4°, kan de Vlaamse Regering in individuele gevallen toestemming verlenen aan een vereniging die een exploitatieovereenkomst heeft gesloten, om meer dan één omroepprogramma te verzorgen.

In afwijking van artikel 169, eerste lid, 5°, hoeven regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst gesloten hebben, niet onafhankelijk te zijn ten opzichte van organisaties met een commercieel doel. Ze moeten wel redactionele onafhankelijkheid garanderen ten opzichte van organisaties met een commercieel doel als vermeld in artikel 169, eerste lid, 9°.

§4. De organen van regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten als vermeld in paragraaf 1, voldoen bovendien aan de volgende voorwaarden:

1. de algemene vergadering en de raad van bestuur worden representatief samengesteld uit personen die wonen in het betrokken verzorgingsgebied van de regionale omroeporganisatie;
2. maximaal twee derde van de leden van de algemene vergadering en van de raad van bestuur is van hetzelfde geslacht, en minimaal 10% van de leden van die

organen heeft een etnisch-cultureel diverse achtergrond. De algemene vergadering en de raad van bestuur moeten in hun samenstelling een evenwichtige en evenredige leeftijdsdiversiteit die de demografische realiteit van de meerderjarige bevolking van de verzorgingsgebieden van de regionale televisie-organisaties volgt, weerspiegelen;

3. één werkend lid van de algemene vergadering wordt aangewezen door de exploitatiemaatschappij waarmee de regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst heeft gesloten;
4. de mandaten in de raad van bestuur gelden voor vier jaar. Elke vier jaar wordt minstens de helft van de leden van de raad van bestuur vervangen. Een individuele bestuurder kan nooit langer zetelen dan twaalf jaar.

§5. De regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten als vermeld in paragraaf 1, en die voldoen aan de overige bepalingen van dit artikel, ontvangen van de Vlaamse Regering een nieuwe erkenning waarin wordt vermeld dat de exploitatieovereenkomst is gesloten.”.

Art. 5. In artikel 168 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. in het eerste lid worden de woorden “maximaal elf verzorgingsgebieden” vervangen door de woorden “de verzorgingsgebieden van de regionale televisieomroeporganisaties”;
2. het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt waar het omroepprogramma en de programma’s van de regionale televisieomroeporganisaties verspreid kunnen worden, en onder welke voorwaarden.”.

Art. 6. In artikel 169, eerste lid, 4°, van hetzelfde decreet wordt het woord “exploiteert” vervangen door het woord “verzorgt” en worden de woorden “regionale omroepdienst” vervangen door de woorden “regionaal omroepprogramma”.

Art. 7. Aan artikel 218, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° het toezicht houden op de correctheid van de bereikcijfers die door de dienstenverdelers ter beschikking worden gesteld, het berekenen van het gemiddeld procentueel dagbereik van de regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst als vermeld in artikel 166/1, §1, hebben gesloten, en het berekenen van de afzonderlijke bereikvergoedingen als vermeld in artikel 166/1 §2 lid 5 die de dienstenverdelers verschuldigd zijn aan de regionale omroeporganisaties.”.

Art. 8. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2014.

Art. 9. In afwijking van artikel 166/1, §2, eerste lid en laatste lid van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, zoals ingevoegd bij artikel 4 van dit decreet, ontvangen de regionale omroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst afsluiten uiterlijk drie maanden na inwerkingtreding van dit decreet, de vergoeding op basis van de bereikmeting van hun omroepprogramma vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen,
Media en Armoedebestrijding,

Ingrid LIETEN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 54.108/3
van 15 oktober 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisie-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie’

Op 10 september 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisie-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 1 oktober 2013. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 15 oktober 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 ‘betreffende radio-omroep en televisie’ (hierna: Mediadecreet). De nieuwe bepalingen zijn bedoeld om de positie van de regionale televisieomroeporganisaties in het Vlaamse medialandschap te versterken.

De belangrijkste bepalingen van het ontwerp zijn de volgende.

Artikel 2 van het ontwerp strekt ertoe artikel 165 van het Mediadecreet, waarin de taak van de regionale televisieomroeporganisaties wordt bepaald, aan te vullen met opdrachten op het gebied van kijkbereik, betrokkenheid van de kijkers, en diversiteit op het scherm en in de organisatie.

Artikel 3 van het ontwerp strekt ertoe een paragraaf toe te voegen aan artikel 166 van het Mediadecreet, dat betrekking heeft op de erkenning van de regionale televisieomroeporganisaties. Die nieuwe tweede paragraaf bevat de opdracht aan de Vlaamse Regering om met de erkende regionale televisieomroeporganisaties een samenwerkingsakkoord voor de duur van vijf jaar af te sluiten waarin de criteria en de “modaliteiten” (lees: nadere regels) bepaald worden voor het verkrijgen en het aanwenden van subsidies.

Artikel 4 van het ontwerp strekt ertoe een nieuw artikel 166/1 in het Mediadecreet in te voegen, waarin de klijtlijnen voor een versterking van de financiële slagkracht van de regionale televisieomroeporganisaties zijn opgenomen. De regionale televisieomroeporganisaties krijgen de mogelijkheid om een overeenkomst te sluiten met een exploitatiemaatschappij voor het verzorgen van de commerciële exploitatie van hun omroepprogramma (ontworpen artikel 166/1, § 1), in welk geval ze worden vergoed door de dienstenverdelers op basis van het gemiddelde procentuele dagbereik van hun omroepprogramma (§ 2) en toestemming kunnen krijgen om meer dan één omroepprogramma te verzorgen (§ 3). Hun organen dienen in dat geval aan bijkomende voorwaarden te beantwoorden (§ 4).

Artikel 5 van het ontwerp strekt ertoe artikel 168 van het Mediadecreet te wijzigen zodat de Vlaamse Regering voortaan de verzorgingsgebieden flexibeler kan indelen en vrijer kan beslissen waar het omroepprogramma en de programma’s van de regionale televisieomroeporganisaties verspreid kunnen worden en onder welke voorwaarden.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

Artikel 8 bepaalt dat de nieuwe regeling in werking treedt op 1 januari 2014. Artikel 9 van het ontwerp bevat een overgangsregeling om de regionale televisieomroeporganisaties de gelegenheid te geven de nodige hervormingen door te voeren en een exploitatieovereenkomst te sluiten.

VORMVEREISTEN

3. Artikel 3 van het ontwerp bevat een decretale basis voor een staatssteunregeling. Bijgevolg zal in elk geval die bepaling van het ontwerp moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

De regeling inzake de nieuwe bereikvergoeding (ontworpen artikel 166/1, § 2, van het Mediadecreet) is zo geconcipieerd dat het geld rechtstreeks wordt doorgegeven van de dienstenverdelers aan de regionale televisieomroeporganisaties. Voor zover er een rechtstreeks verband zou bestaan tussen de abonnees van de dienstenverdelers en de regionale televisieomroeporganisaties, zou kunnen worden aanvaard dat de regeling ontsnapt aan de regels betreffende de staatssteun.² Weliswaar wordt het bedrag dat de dienstenverdelers als bereikvergoeding aan de regionale televisieomroeporganisaties moeten betalen, vastgesteld op basis van het totaal aantal abonnees die ze in het Nederlandse taalgebied hebben, maar de dienstenverdelers worden niet verplicht dat bedrag te verhalen op de abonnees, laat staan op elke abonnee.³ Bovendien zal het mechanisme van de bereikvergoeding een rol spelen bij de beoordeling van de verenigbaarheid van de steunregeling die het voorwerp is van artikel 3 van het ontwerp, zodat het besluit moet zijn dat het gehele ontwerp zal moeten worden aangemeld.

ALGEMENE OPMERKINGEN

I. TOEPASSINGSGEBIED

4. Uit artikel 1 van het ontwerp blijkt dat met de ontworpen regeling een gemeenschapsaangelegenheid wordt geregeld.

De Vlaamse decreetgever kan inzake culturele aangelegenheden regelend optreden in het Nederlandse taalgebied, alsmede in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met betrekking tot de zogenaamde unicommunautaire instellingen, te weten de instellingen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap (artikel 127, § 2, van de Grondwet).

² HvJ 15 juli 2004, C-345/02, *Pearle*, punten 28-41 en HvJ 13 maart 2001, C-379/98, *PreussenElektra*, punten 57-67.

³ De gemachtigde heeft overigens te kennen gegeven dat het “nadrukkelijk niet de bedoeling [is] om via het voorliggende voorontwerp van decreet een verband te leggen tussen het innen van (specifieke) vergoedingen bij individuele abonnees en de bereikvergoedingen voor regionale omroeporganisaties”.

Uit het ontwerp blijkt echter niet duidelijk welke het beoogde toepassingsgebied is. Weliswaar wordt de vergoeding die een dienstenverdelers moet bijdragen aan de bereikvergoeding van de regionale televisieomroeporganisaties, vastgesteld op grond van het totale aantal abonnees van de dienstenverdelers “in het Nederlandse taalgebied” (ontworpen artikel 166/1, § 2, derde en vierde lid), maar op zich beperkt die bepaling het toepassingsgebied van de regeling niet. Het is dan ook niet duidelijk of de in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde regionale televisieomroeporganisatie waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is, onder de regeling valt.

Daarover om toelichting verzocht, heeft de gemachtigde het volgende te kennen gegeven:

“Sinds de opstart van het voorliggende dossier met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisieomroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, is er de intentie om tvbrussel, de Nederlandstalige regionale omroeporganisatie op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, te integreren binnen het Vlaams-Brussels Mediaplatform, waarvoor een eigen decretaal kader wordt voorgesteld. De regels die in dit kader worden voorgesteld zijn andere dan de regels in het voorgesteld artikel 166/1 in het voorontwerp van decreet. De regeling die voorgesteld wordt in het nieuwe artikel 166/1 zal *de facto* niet relevant zijn voor de regionale televisieomroeporganisatie die geïntegreerd wordt in het Vlaams-Brussels Mediaplatform.”

Uit het ontworpen artikel 166/1, § 2, kan niet worden opgemaakt dat enkel de in het Nederlandse taalgebied gevestigde regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten met een exploitatiemaatschappij, vergoed dienen te worden op basis van de bereikmeting van hun omroepprogramma. Dat zal derhalve in die bepaling moeten worden verduidelijkt.

II. VRIJHEID VAN VERENIGING

5. De regionale televisieomroeporganisaties zijn verenigingen zonder winstoogmerk (artikel 169, eerste lid, 1°, van het Mediadecreet), en dus privaatrechtelijke rechtspersonen die de vrijheid van vereniging genieten.

Artikel 27 van de Grondwet erkent het recht om zich te verenigen, alsook het recht om zich niet te verenigen, en verbiedt dat recht aan preventieve maatregelen te onderwerpen. Die bepaling belet de decreetgever niet om overheidssteun aan privaatrechtelijke verenigingen afhankelijk te maken van bepaalde werkings-, toelatings- en toezichtsmodaliteiten.⁴

In sommige bepalingen van het ontwerp wordt de vrijheid van vereniging gehuldigd in de wet van 27 juni 1921 ‘betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen’ ingeperkt, waarvoor de federale overheid bevoegd is. Voor zover het wezen van de vereniging zonder winstoogmerk

⁴ GwH 14 mei 2003, nr. 60/2003, B.5.3; GwH 1 maart 2005, nr. 48/2005, B.10.

wordt gerespecteerd en de beperkingen verantwoord worden en niet onevenredig zijn ten aanzien van het nagestreefde doel, kunnen die bepalingen worden aanvaard.

Regionale televisieomroeporganisaties die de nieuwe bereikvergoeding willen genieten, moeten hun interne organisatie aanpassen aan de eisen die zijn neergelegd in het ontworpen artikel 166/1, § 4, van het Mediadecreet. Het gaat om vereisten inzake de samenstelling van de algemene vergadering en de raad van bestuur van de vereniging:

- de algemene vergadering en de raad van bestuur worden representatief samengesteld uit personen die wonen in het betrokken verzorgingsgebied van de regionale televisieomroeporganisatie;
- maximaal twee derde van de leden van de algemene vergadering en van de raad van bestuur is van hetzelfde geslacht, en minimaal 10 % van de leden van die organen heeft een etnisch-cultureel diverse achtergrond;
- één werkend lid van de algemene vergadering wordt aangewezen door de exploitatiemaatschappij waarmee de regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst heeft gesloten;
- de mandaten in de raad van bestuur gelden voor vier jaar en elke vier jaar wordt minstens de helft van de leden van de raad van bestuur vervangen, terwijl een individuele bestuurder nooit langer dan twaalf jaar kan zetelen.

De overeenstemming van deze in het ontwerp opgenomen erkenningsvoorwaarden met de vrijheid van vereniging, het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod kan door de Raad van State, bij ontstentenis van een uitgewerkte verantwoording in de memorie van toelichting, niet op sluitende wijze worden beoordeeld. Hij moet zich in dat opzicht beperken tot de navolgende opmerkingen.

5.1. De voorwaarde dat alle leden van de raad van bestuur en de algemene vergadering moeten wonen in het betrokken verzorgingsgebied van de regionale televisieomroeporganisatie is een beperking van het vrij verkeer van personen (en voor zover het zou gaan om onbezoldigde mandaten, van het Europees burgerschap).

Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie volgt dat nationale maatregelen die de uitoefening van de in het VWEU gewaarborgde fundamentele vrijheden kunnen belemmeren of minder aantrekkelijk kunnen maken, aan vier voorwaarden moeten voldoen: (1) zij moeten zonder discriminatie worden toegepast, (2) zij moeten hun verantwoording vinden in dwingende redenen van algemeen belang, (3) zij moeten geschikt zijn om de verwezenlijking van het nagestreefde doel te waarborgen, en (4) zij mogen niet verder gaan dan nodig is voor het bereiken van dat doel.⁵

⁵ HvJ 30 november 1995, C-55/94, *Gebhard*, punt 37. Voor een toepassing met betrekking tot het woonplaatsvereiste, zie HvJ 18 januari 2001, C-162/99, *Commissie v. Italië*, punten 16-28, waar onder meer wordt ingegaan op de consequentie dat zo wordt verhinderd om op meerdere plaatsen economisch actief te zijn. Voor het

Er zal dus moeten kunnen worden aangetoond dat de beperking voldoet aan de gestelde voorwaarden, inzonderheid dat de maatregel noodzakelijk is om dwingende redenen van algemeen belang en dat hij proportioneel is.

5.2. Inzake de voorwaarde dat maximaal twee derde van de leden van de algemene vergadering en van de raad van bestuur van hetzelfde geslacht mag zijn en minimaal 10% van de leden van die organen “een etnisch-cultureel diverse achtergrond” dient te hebben, rijst de vraag of dit dwingende ingrijpen in de samenstelling van de organen van een privaatrechtelijke vereniging toelaatbaar is.

Artikel 10, derde lid, van de Grondwet bepaalt dat de gelijkheid van vrouwen en mannen is gewaarborgd, en krachtens artikel 11*bis*, eerste lid, van de Grondwet waarborgen de wet, het decreet of de ordonnantie de gelijke uitoefening van hun “rechten en vrijheden”, begrip dat ruim moet worden geïnterpreteerd.⁶ Die laatste bepaling houdt een positieve plicht tot optreden van de wetgever in, die kan bestaan uit het nemen van maatregelen van “corrigerende ongelijkheid”. De bepaling benadrukt het bijzondere belang dat de grondwetgever aan het verzekeren van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen heeft gehecht.⁷

Dit alles neemt niet weg dat, ook met betrekking tot de gelijkheid tussen vrouwen en mannen, bij het nemen van maatregelen van corrigerende ongelijkheid zoals het ontworpen artikel 166/1, § 4, 2 (lees: 2°), van het Mediadecreet, er één vormt, moet zijn voldaan aan de voorwaarden die het Grondwettelijk Hof heeft gesteld voor het nemen van zulke maatregelen. Te dien aanzien was dat Hof van oordeel dat zulke maatregelen slechts toelaatbaar zijn (1) wanneer er een kennelijke ongelijkheid blijkt, (2) de betrokken wetgever het verdwijnen daarvan als een te bevorderen doelstelling heeft aangewezen, (3) de corrigerende maatregelen van tijdelijke aard zijn en verdwijnen van zodra het beoogde doel is bereikt, en (4) die maatregelen andermans rechten niet onnodig beperken.⁸

In de memorie van toelichting wordt de maatregel in kwestie echter in de meest algemene zin verdedigd met de doelstelling om een betere afspiegeling van de demografische samenstelling van het zendgebied te krijgen, zonder dat er gewag wordt gemaakt van aanwijzingen van kennelijke ongelijkheid (op grond van geslacht, etnisch-culturele achtergrond of leeftijd), zonder dat er een tijdsbeperking is, en zonder dat de impact op derden in acht wordt genomen.

Ook de omschrijving die in de memorie van toelichting wordt gegeven van een diverse etnisch-culturele achtergrond, namelijk “personen (...) die een nationaliteit hebben van een land buiten de oorspronkelijke 15 Europese Unie-landen, of personen van wie minstens één

bijzondere, maar *in casu* relevante, geval van grensarbeiders, die vaak ondanks hun woonplaats een werkelijke band kunnen hebben met de samenleving in de lidstaat waar ze werken, zie ook HvJ 20 juni 2013, C-20/12, *Giersch*.

⁶ Verklarende nota bij het voorstel tot herziening van titel II van de Grondwet, met de bedoeling er een bepaling in te voegen betreffende het recht van de vrouwen en de mannen op gelijkheid en de bevordering van de gelijke toegang tot door verkiezing verkregen en openbare mandaten, *Parl.St.* Senaat 1999-2000, nr. 2-465/1, 2; verslag VAN RIET-DE 'T SERCLAES, *Parl.St.* Senaat nr. 2-465/4, 8 en 17.

⁷ *Ibid*, 65.

⁸ GwH 12 februari 2009, nr. 17/2009, B.22.2.

ouder of twee grootouders een nationaliteit hebben van een land buiten de EU 15”, is problematisch. In de eerste plaats schendt die bepaling artikel 18 van het VWEU in de mate een onderscheid op basis van nationaliteit wordt ingevoerd tussen twee groepen van EU-burgers. In de tweede plaats is het onderscheid niet pertinent. Er is geen reden te bedenken waarom bijvoorbeeld een Zwitser of een Cyprioot wel aan de etnisch-culturele diversiteit zou bijdragen, maar een Duitser, een Oostenrijker of een Griek niet.

5.3. Er is ook de voorwaarde dat één werkend lid van de algemene vergadering wordt aangewezen door de exploitatiemaatschappij waarmee de regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst heeft gesloten.

Deze voorwaarde betreft niet alleen een beperking van de vrijheid van vereniging, maar houdt ook de dreiging van een belangenconflict in. Een dergelijk conflict dreigt te ontstaan indien in de algemene vergadering de relatie met die exploitatiemaatschappij aan de orde komt of zelfs in vraag wordt gesteld. Die positie wordt nog delicates in de mate een en dezelfde exploitatiemaatschappij voor meerdere regionale televisieomroeporganisaties kan optreden volgens het ontworpen artikel 166/1, § 1, tweede lid, van het Mediadecreet. Zonder het opleggen van een dergelijke verplichte vertegenwoordiging zouden de belangen van beide organisaties duidelijker gescheiden worden.

5.4. Ten slotte is er de rotatieverplichting, waarbij minstens de helft van de leden van de raad van bestuur om de vier jaar moet worden vervangen, en de bepaling dat een individuele bestuurder nooit langer dan twaalf jaar kan zetelen.

Deze verplichting raakt aan de interne organisatie van de vereniging, die in beginsel beschermd wordt door de vrijheid van vereniging. Het verlangen om “een blijvende dynamiek in de raad van bestuur” te hebben, kan die beperking van een grondrecht niet zonder meer verantwoorden.

5.5. Gelet op al die elementen zullen de stellers van het ontwerp de ontworpen voorwaarden aan een nieuw onderzoek moeten onderwerpen. In het geval ervoor wordt gekozen om één of meer van deze voorwaarden te behouden, zal daarvoor een uitgewerkte verantwoording geboden moeten kunnen worden. Bij voorkeur dient die verantwoording opgenomen te worden in de memorie van toelichting, zodat het Vlaams Parlement zich er met kennis van zaken over kan uitspreken.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

6. Luidens het ontworpen artikel 165, tweede lid, 3 (lees: 3°), van het Mediadecreet, dient een regionale televisieomroeporganisatie een actief diversiteitsbeleid te voeren in de organisatie en in het programma-aanbod. Volgens de memorie van toelichting moet dit engagement ruim worden geïnterpreteerd en kan het “onder meer blijken uit het personeelsbeleid, en uit de redactie en presentatie van programma’s, waarbij rekening wordt gehouden met de

verhouding man/vrouw, de aanwezigheid van mensen van etnisch-cultureel diverse achtergrond, personen met een handicap, ...”.

Gelet op het gegeven dat de in de memorie van toelichting weergegeven elementen voorbeelden zijn, terwijl het aan de televisieomroeporganisatie wordt overgelaten om het engagement gestalte te geven, stelt de bepaling geen probleem vanuit het oogpunt van de redactionele vrijheid.

Artikel 3

7. Artikel 3 van het ontwerp strekt tot het invoegen van een tweede paragraaf in artikel 166 van het Mediadecreet. In die paragraaf wordt bepaald dat de Vlaamse Regering met de erkende regionale televisieomroeporganisaties een samenwerkingsovereenkomst voor de duur van vijf jaar sluit waarin de criteria en de “modaliteiten” (lees: nadere regels) vastgelegd worden voor het verkrijgen en het aanwenden van subsidies.

In dat verband moet er aan worden herinnerd dat de Raad van State er reeds herhaaldelijk op gewezen heeft dat de hoofdbestanddelen van een subsidieregeling niet bij wege van een overeenkomst mogen worden vastgesteld. Het toekennen van subsidies is immers een eenzijdige handeling van de overheid, zelfs als de vollediger omschrijving van het doel ervan of bepaalde regels voor de toekenning ervan eventueel verduidelijkt worden in wederzijds bindende, aanvullende akten. De ontworpen tekst mag dus niet bepalen dat één van de noodzakelijke voorwaarden om de subsidies te genieten waarin hij voorziet, een contractuele verbintenis van de begunstigde is. Daarentegen moet in de tekst zelf van het decreet bepaald worden aan welke voorwaarden de begunstigden moeten voldoen om de subsidie te krijgen.

Artikel 4

8. In het ontworpen artikel 166/1, § 1, tweede lid, van het Mediadecreet, wordt bepaald dat het aandeelhouderschap van een exploitatiemaatschappij voor maximaal de helft in handen kan zijn van één of meer regionale televisieomroepmaatschappijen. Ook dat is een beperking van de vrijheid van vestiging, want het verbiedt regionale televisieomroepmaatschappijen om een controlerend belang te nemen in een exploitatiemaatschappij.

Ook die bepaling zal moeten worden getoetst aan de voorwaarden die het Hof van Justitie in zijn rechtspraak vooropstelt (zie opmerking 5.1).

9. Het is bovendien niet duidelijk waarom de regionale televisieomroeporganisaties slechts recht hebben op een bereikvergoeding indien ze hun commerciële activiteiten overdragen aan een exploitatiemaatschappij. Een regionale omroep die dergelijke activiteiten in eigen beheer zou willen houden, heeft immers dezelfde kosten, en dus evenzeer nood aan een bereikvergoeding. Op dit punt dient het ontworpen artikel 166/1, § 2, eerste lid, van het Mediadecreet te kunnen worden verantwoord.

10. Het ontwerp bepaalt niet op welke manier het totale aantal abonnees van de dienstenverdelers zal worden bepaald. In tegenstelling tot het parallel om advies voorgelegde voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, houdende invoering van een stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector’⁹ waarin specifieke bepalingen zijn opgenomen zodat vertrokken wordt van de meest recente aan de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) meegedeelde cijfers (een momentopname op een specifieke dag), wordt in het ontworpen artikel 166/1, § 2, derde lid, gewag gemaakt van het totaal aantal abonnees van de dienstenverdelers in het Nederlandse taalgebied voor de periode van 1 januari 2014 tot 31 december 2014, terwijl dat aantal in het loop van het jaar sterk kan fluctueren. Op dit punt zal de ontworpen bepaling moeten worden verduidelijkt.¹⁰

11. Zoals het ontworpen artikel 166/1, § 2, eerste, derde en vierde lid, van het Mediadecreet is geredigeerd, zijn het de dienstenverdelers “die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven”, die moeten instaan voor de bereikvergoeding. Enerzijds wordt gewag gemaakt van “het omroepprogramma” (enkelvoud) en anderzijds van “de regionale televisieomroeporganisaties” (meervoud). Daarmee wordt de indruk gewekt dat slechts de dienstenverdelers die het signaal van alle regionale televisieomroeporganisaties verdelen onder de verplichting vallen en dat als een regionale televisieomroeporganisatie meer dan één omroepprogramma uitzendt, het in dat geval volstaat voor een dienstenverdelers om onder de regeling te vallen indien één van die omroepprogramma’s wordt doorgegeven. Vraag is of dat wel strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp.

12. Uit het ontworpen artikel 166/1, § 2, vijfde lid, van het Mediadecreet blijkt dat de bereikvergoeding zal worden berekend door de Vlaamse Regulator voor de Media.

Uit het ontworpen artikel 166/1, § 2, tweede lid, van het Mediadecreet volgt dat de verdeling over de verschillende regionale televisieomroeporganisaties moet gebeuren in functie van hun gemiddeld procentueel dagbereik, maar er wordt niet bepaald op welke wijze die percentages moeten worden vertaald in een bepaald aandeel van de totale vergoeding. Dit element zou in het decreet moeten worden geregeld.

13. In het ontworpen artikel 166/1, § 2, laatste lid, derde regel, van het Mediadecreet moeten de woorden “vermeld in het eerste lid” worden vervangen door de woorden “vermeld in paragraaf 1”.

14. Het ontworpen artikel 166/1, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet, laat het aan de Vlaamse Regering over om naar eigen goeddunken af te wijken van artikel 169, eerste lid, 4°, van het Mediadecreet. Die bepaling hoort vooreerst niet thuis in (het ontworpen) artikel 166/1, maar zou als een bijkomend lid moeten worden toegevoegd aan artikel 169 van het Mediadecreet.

⁹ Over dat voorontwerp van decreet heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 10 oktober 2013 het advies 53.109/3 gegeven.

¹⁰ De vergoedingen worden berekend en uitgekeerd op kwartaalbasis (ontworpen artikel 166/1, § 2, laatste lid, van het Mediadecreet). Het is niet duidelijk op basis van welke cijfers die kwartaalberekening zal gebeuren.

Meer fundamenteel is echter dat in de ontworpen bepaling ook de omstandigheden moeten worden geschetst waarin deze afwijking van artikel 169, eerste lid, 4°, van het Mediadecreet mogelijk wordt geacht.

15. De nauwe band tussen een regionale televisieomroeporganisatie en de exploitatiemaatschappij waarmee een exploitatieovereenkomst werd gesloten, is moeilijk te verenigen met de erkenningsvereiste vervat in artikel 169, eerste lid, 5°, van het Mediadecreet, namelijk dat de regionale televisieomroeporganisatie onafhankelijk moet zijn van onder meer een organisatie met een commercieel doel.

Het is dan ook zinvol om te voorzien in een specifieke bepaling om dat conflict op te lossen. De manier waarop dat in het ontworpen artikel 166/1, § 3, tweede lid, van het Mediadecreet gebeurt, heeft echter niet enkel tot gevolg dat de relatie tussen de regionale televisieomroeporganisatie en de exploitatiemaatschappij wordt gebillijkt, maar ook dat regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten, in het algemeen niet meer gebonden zijn door de voorwaarde vervat in artikel 169, eerste lid, 5°, van het Mediadecreet (voor zover ze de redactionele onafhankelijkheid van hun nieuwsredactie garanderen ten opzichte van organisaties met een commercieel doel). Dat lijkt niet de bedoeling, zodat het ontworpen artikel 166/1, § 3, tweede lid, van het Mediadecreet beter kan worden geschrapt. In plaats daarvan zou artikel 169 van het Mediadecreet kunnen worden aangevuld met een bijkomend lid, dat luidt:

“De bepaling van lid 1, 5° staat er niet aan in de weg dat de regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst sluit als bedoeld bij artikel 166/1, § 1.”

16. Het is onduidelijk wat de meerwaarde is van de nieuwe erkenning die in het vooruitzicht wordt gesteld in het ontworpen artikel 166/1, § 5, van het Mediadecreet. De erkenning in kwestie lijkt louter declaratief van aard te zijn en er worden geen bijzondere rechtsgevolgen aan gekoppeld. De regionale televisieomroeporganisaties, die reeds zijn erkend met toepassing van artikel 166 van het Mediadecreet, hebben immers door het sluiten van de exploitatieovereenkomst al recht op de bereikvergoeding. De nieuwe vergunning wordt ook niet afgestemd op de regels met betrekking tot de bestaande erkenning. Zo is onduidelijk of de nieuwe erkenning opnieuw voor negen jaar geldt (zie artikel 170, § 1, van het Mediadecreet).

Artikel 5

17. Artikel 168, tweede lid, van het Mediadecreet luidt thans:

“Een regionale televisieomroeporganisatie verzorgt de programma’s uitsluitend in het aan haar toegewezen verzorgingsgebied. De beperking tot het toegewezen verzorgingsgebied geldt niet voor de verspreiding van programma’s van regionale televisieomroeporganisaties als die binnen een digitaal pakket worden aangeboden, en voor de verspreiding van de journaals van regionale televisieomroeporganisaties.”

Artikel 5, 2 (lees: 2°), van het ontwerp strekt ertoe om het tweede lid van artikel 168 van het Mediadecreet te vervangen door de volgende tekst:

“De Vlaamse Regering bepaalt waar het omroepprogramma en de programma’s van de regionale televisieomroeporganisaties verspreid kunnen worden, en onder welke voorwaarden.”

Uit de memorie van toelichting blijkt dat de aanpassing verband houdt met de toenemende digitalisering:

“televisieprogramma’s worden niet langer alleen maar lineair bekeken via het klassieke televisiescherm, maar ook op aanvraag aangeboden, en verspreid via internetplatformen, mobiele breedbandplatformen en andere applicaties. De verspreiding van de programma’s zal geregeld worden bij besluit van de Vlaamse Regering, wat toelaat makkelijker in te grijpen en dit besluit aan te passen indien nodig of wenselijk”.

Het geldende artikel 168, tweede lid, van het Mediadecreet houdt in dat een regionale televisieomroeporganisatie zich in principe dient te beperken tot het toegewezen verzorgingsgebied. De journaals mogen evenwel vrij worden verspreid. Dat geldt ook voor de andere programma’s, op voorwaarde evenwel dat ze binnen een digitaal pakket worden aangeboden.

Waar het uitgangspunt van de geldende regeling de vrije verspreiding van de televisiediensten is – met die beperking dat de andere programma’s binnen een digitaal pakket moeten worden aangeboden – is het uitgangspunt van de nieuwe tekst van artikel 68, tweede lid, dat de televisiediensten geleverd door de regionale televisieomroeporganisaties niet vrij verspreid mogen worden, tenzij de Vlaamse Regering daarvoor toelating geeft en onder de door haar bepaalde voorwaarden.

Daarmee wordt afbreuk gedaan aan het vrij verkeer van diensten.

Een principieel verbod op beperkingen op het vrij verrichten van diensten binnen de Europese Unie volgt uit artikel 56 van het VWEU. Artikel 59, lid 1, van het VWEU bepaalt dat, teneinde de vrijheid tot het verrichten van een bepaalde dienst te verwezenlijken, het Europees Parlement en de Raad richtlijnen vaststellen. De vrijheid om televisieomroepdiensten te verrichten – en dus ook te verspreiden – binnen de Unie is gerealiseerd met de richtlijn ‘Televisie zonder grenzen’¹¹.

Artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ bepaalt dat de gewesten in economische aangelegenheden hun bevoegdheden uitoefenen met inachtneming van de beginselen van het vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen en van de vrijheid van handel en nijverheid, alsook met inachtneming van het algemeen normatief kader van de economische unie en de monetaire eenheid, zoals vastgesteld door of krachtens de wet, en door of krachtens de internationale verdragen. De beginselen van het EU-recht inzake vrij verkeer gelden derhalve ook binnen de

¹¹ Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 3 oktober 1989 ‘betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de Lid-Staten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten’, ingetrokken bij artikel 34 van de richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 ‘betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten’ (richtlijn audiovisuele mediadiensten). Zie thans artikel 3, lid 1, van de richtlijn audiovisuele mediadiensten.

Belgische economische unie. Gelet op de algemene doelstelling van die bepaling geldt ze bij uitbreiding ook voor de gemeenschappen.¹²

Aangezien uit het voorgaande volgt dat het uitgangspunt het vrij verkeer van diensten is, is het ontworpen artikel 168, tweede lid, daarmee in strijd. Eventuele beperkingen op het verkeer van diensten zullen overigens in het decreet zelf bepaald moeten worden.

Artikel 9

18. De ontworpen overgangsregeling laat de regionale televisieomroeporganisaties drie maanden na de inwerkingtreding van het aan te nemen decreet om een exploitatieovereenkomst te sluiten, wat verrassend kort is. Het ziet er immers naar uit dat het decreet pas kort tegen de datum van inwerkingtreding zal kunnen worden uitgevaardigd, waarna nog de nodige uitvoeringsbesluiten moeten worden vastgesteld. Pas dan zullen de betrokken regionale televisieomroeporganisaties in staat zijn om te achterhalen welke statutaire wijzigingen ze moeten doorvoeren, en welke nadere regels gelden voor de exploitatieovereenkomst.

Er zal dienen te worden onderzocht of de regionale televisieomroeporganisaties aldus voldoende tijd krijgen om zich naar de nieuwe regels te schikken.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

¹² GwH 30 juni 2004, nr. 119/2004, B.2.2.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 165 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Naast de taak, vermeld in het eerste lid, vervult de regionale televisieomroeporganisatie de volgende opdrachten:

- 1° het bereiken van een zo groot mogelijk aantal kijkers binnen het verzorgingsgebied met programma's met regionale informatie over het verzorgingsgebied;
- 2° het verzekeren van een hoge mate van betrokkenheid van kijkers bij de programma's door het aanbod van interactieve toepassingen;
- 3° het voeren van een actief diversiteitsbeleid in de organisatie en in het programma-aanbod.”.

Art. 3. Aan artikel 166 van hetzelfde decreet, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De Vlaamse Regering sluit met de erkende regionale televisieomroeporganisaties een samenwerkingsovereenkomst voor de duur van vijf jaar. Deze samenwerkingsovereenkomst heeft betrekking op de ondertitelingsopdracht en de uitvoering van de decretale opdrachten, vermeld in artikel 151 en 165, en bepaalt de criteria en modaliteiten voor het verkrijgen en aanwenden van subsidies.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet wordt een artikel 166/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 166/1. §1. Voor de commerciële exploitatie van haar omroepprogramma kan de regionale televisieomroeporganisatie een overeenkomst sluiten met een exploitatiemaatschappij. Onder commerciële exploitatie wordt verstaan: het geheel van commerciële activiteiten die bijdragen aan de financiering van het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisatie.

Een exploitatiemaatschappij verzorgt de commerciële exploitatie van het omroepprogramma van één of meer regionale televisieomroeporganisaties. Het aandeelhouderschap van een exploitatiemaatschappij kan voor maximaal de helft in handen zijn van een of meer regionale televisieomroeporganisaties.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan een exploitatiemaatschappij moet voldoen en bepaalt de minimumvereisten die in de exploitatieovereenkomst tussen de regionale televisieomroeporganisatie en de exploitatiemaatschappij worden opgenomen.

§2. De regionale televisieomroeporganisaties worden vanaf 1 januari 2015 door dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, vergoed op basis van de bereikmeting van hun omroepprogramma.

De bereikmeting, vermeld in het eerste lid, is het resultaat van het gemiddeld procentueel dagbereik van een regionale televisieomroeporganisatie dat de Vlaamse Regulator voor de Media berekend heeft. Het gemiddeld procentueel dagbereik wordt berekend op basis van de bereikcijfers die door de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, aan de Vlaamse Regulator voor de Media ter beschikking worden gesteld.

De jaarlijkse totale vergoeding die de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven ter beschikking moeten stellen voor de bereikvergoeding van de regionale omroeporganisaties, wordt vastgesteld op 2,3 euro x het totaal aantal abonnees van deze dienstenverdelers berekend op grond van de door de Vlaamse Regulator voor de Media aanvaarde gegevens die werden megedeeld in uitvoering van artikel 182.

De Vlaamse Regering bepaalt het tijdstip waarop het totaal aantal abonnees wordt vastgesteld voor de toepassing van het derde lid.

De vergoedingen waarvan sprake in het eerste lid, berekend door de Vlaamse Regulator voor de Media op basis van de bereikmeting bedoeld in het tweede lid, worden door de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, betaald aan de regionale televisieomroeporganisaties.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden en modaliteiten voor de terbeschikkingstelling door de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, van de bereikcijfers aan de Vlaamse Regulator voor de Media, voor de berekening van het gemiddeld procentueel dagbereik van de regionale omroeporganisaties door de Vlaamse Regulator voor de Media, voor de berekening van de afzonderlijke bereikvergoedingen door de Vlaamse Regulator voor de Media en voor de betaling van de bereikvergoedingen aan de afzonderlijke regionale televisieomroeporganisaties door deze dienstenverdelers.

De vergoeding, vermeld in het derde lid, wordt vanaf 1 januari 2016 jaarlijks geïndexeerd op basis van het prijsindexcijfer zoals bepaald in artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen. Hierbij wordt het prijsindexcijfer van januari van elk jaar in aanmerking genomen.

Het totale bedrag van de vergoeding vermeld in het eerste lid wordt berekend op kwartaalbasis na afloop van elk kwartaal. Het bedrag wordt betaald uiterlijk op de laatste dag van het kwartaal dat daarop volgt en is gelijk aan de som van de vastgestelde bedragen die voortvloeien uit het overeenkomstig lid 2 bepaalde bereik.

De Vlaamse Regulator voor de Media berekent voor elke regionale televisieomroeporganisatie het gemiddeld procentueel dagbereik in het laatste kwartaal van 2014, op basis van de bereikcijfers die door de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, aan de Vlaamse Regulator voor de Media ter beschikking worden gesteld.

Met ingang van 1 januari 2016 zullen regionale televisieomroeporganisaties, waarvan het gemiddeld procentueel dagbereik in het laatste kwartaal van elk jaar vanaf 2015 met meer dan 20% gedaald is ten opzichte van het gemiddeld procentueel dagbereik van het laatste kwartaal van 2014, om recht te hebben op de vergoeding conform deze paragraaf, met toepassing van paragraaf 1 een overeenkomst sluiten met een exploitatiemaatschappij. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten voor toepassing van dit lid.

§3. In afwijking van artikel 169, eerste lid, 4°, kan de Vlaamse Regering in individuele gevallen toestemming verlenen aan een vereniging die een exploitatieovereenkomst heeft gesloten, om meer dan één omroepprogramma te verzorgen.

§4. De organen van regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten als vermeld in paragraaf 1, voldoen bovendien aan de volgende voorwaarden:

- 1° de algemene vergadering en de raad van bestuur worden representatief samengesteld uit personen die wonen in het betrokken verzorgingsgebied van de regionale omroeporganisatie;
- 2° maximaal twee derde van de leden van de algemene vergadering en van de raad van bestuur is van hetzelfde geslacht, en minimaal één van de leden van die organen heeft een etnisch-cultureel diverse achtergrond. De algemene vergadering en de raad van bestuur moeten in hun samenstelling een evenwichtige en evenredige leeftijdsdiversiteit die de demografische realiteit van onze meerderjarige bevolking volgt, weerspiegelen;
- 3° één werkend lid van de algemene vergadering wordt aangewezen door de exploitatiemaatschappij waarmee de regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst heeft gesloten;
- 4° de mandaten in de raad van bestuur gelden voor vier jaar. Elke vier jaar wordt minstens de helft van de leden van de raad van bestuur vervangen. Een individuele bestuurder kan nooit langer zetelen dan twaalf jaar.

§5. Onverminderd de toepassing van artikel 169 en 170 ontvangen de regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst hebben gesloten als vermeld in paragraaf 1, en die voldoen aan de overige bepalingen van dit artikel, van de Vlaamse Regering een nieuwe erkenning waarin wordt vermeld dat de exploitatieovereenkomst is gesloten.

§6. Dit artikel is niet van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”.

Art. 5. In artikel 168 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “maximaal elf verzorgingsgebieden” vervangen door de woorden “de verzorgingsgebieden van de regionale televisieomroeporganisaties”;
- 2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt waar het omroepprogramma en de programma’s van de regionale televisieomroeporganisaties verspreid kunnen worden, en onder welke voorwaarden. De journaals van de regionale televisieomroeporganisaties kunnen verspreid worden in de ganse Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. 6. In artikel 169 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het punt 4° van het eerste lid, wordt het woord “exploiteert” vervangen door het woord “verzorgt” en worden de woorden “regionale omroepdienst” vervangen door de woorden “regionaal omroepprogramma”;

2° er worden een derde en een vierde lid toegevoegd die luiden als volgt:

“In afwijking van lid 1, 4°, kan de Vlaamse Regering in individuele gevallen toestemming verlenen aan een vereniging die een exploitatieovereenkomst heeft gesloten, om meer dan één omroepprogramma te verzorgen.

Met behoud van de toepassing van lid 1, 5°, kan een regionale televisieomroeporganisatie een exploitatieovereenkomst sluiten als bedoeld in artikel 166/1, §1.”.

Art. 7. Aan artikel 218, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt een punt 13° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“13° het toezicht houden op de correctheid van de bereikcijfers die door de dienstenverdelers ter beschikking worden gesteld, het berekenen van het gemiddeld procentueel dagbereik van de regionale televisieomroeporganisaties, en het berekenen van de afzonderlijke bereikvergoedingen als vermeld in artikel 166/1, §2, lid 6, die de dienstenverdelers verschuldigd zijn aan de regionale omroeporganisaties.”.

Art. 8. Dit decreet treedt in werking op de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad.

In afwijking van lid 1, treden de paragrafen 2 en 4 van artikel 166/1 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende de radio-omroep en televisie in werking op 1 januari 2015.

Art. 9. In het jaar 2014 betalen de dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeven, elk kwartaal aan de regionale omroeporganisaties in het Nederlandse taalgebied 0,4225 euro per abonnee, rekening houdend met het totaal aantal abonnees in het verzorgingsgebied van elke regionale omroeporganisatie op de laatste dag van elk kwartaal, zoals dit werd meegedeeld aan de Vlaamse Regulator voor de Media met toepassing van lid 3.

De regionale televisieomroeporganisaties in het Nederlandse taalgebied ontvangen de vergoeding, vermeld in het eerste lid, vanaf het eerste kwartaal van 2014. Het totale bedrag van de vergoeding wordt berekend op kwartaalbasis na afloop van elk kwartaal. Het bedrag wordt betaald uiterlijk op de laatste dag van het kwartaal dat daarop volgt.

Elke dienstenverdelers die geld int voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties doorgeeft, bezorgt in 2014 binnen de maand na afloop van elk kwartaal aan de Vlaamse Regulator voor de Media het totaal aantal abonnees, op de laatste dag van het kwartaal, dat het omroepprogramma van de regionale televisieomroeporganisaties kan ontvangen via het digitaal of analoog aanbod van de dienstenverdelers, per verzorgingsgebied van elke regionale televisieomroeporganisatie.

Brussel, 6 december 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen,
Media en Armoedebestrijding,

Ingrid LIETEN